

A close-up portrait of a middle-aged man with a shaved head and green eyes, wearing a brown suit jacket, a light blue shirt, and a patterned tie. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a blurred office setting with a white door.

abb

amsterdams
balie bulletin

juni 2007

De advocatuur
in oorlogstijd

Justitia 2007

Borrelen bij Stibbe

Op missie
naar Kabul

*Interview met
prof. mr. J.E.M. Polak*

**Van Partner-Advocaat
naar Staatsraad**

4

Van Partner-Advocaat naar Staatsraad

Interview met prof. mr. J.E.M. Polak, onder andere over zijn overstap als advocaat bij Stibbe naar Staatsraad bij de Raad van State.

8

Advocatuur in oorlogstijd

Onderzoeker Joggli Meijhuizen over het onderzoek in opdracht van de Nederlandse Orde van Advocaten naar de rol en het functioneren van de Nederlandse advocatuur in de periode 1940-1945.

10

Borrelpraat bij Stibbe

Een nieuwe rubriek in het ABB! Voor veel advocaten is het wekelijkse borreluurtje op de vrijdagmiddag iets om naar uit te zien. Een gezellige afsluiting van een week vol stress. Het ABB doet de test. Hoe gaat het er op het borreluurtje bij Stibbe aan toe? En hoe was de kwaliteit van de drankjes?

23

Justitia 2007

Justitia 2007 is weer achter de rug. Een verslag in woord en beeld.

Foto omslag: Dick Hogewoning, Katwijk ZH

Agenda

- 12 juli Zomerborrel (locatie wordt nog bekendgemaakt)
- 9 augustus Zomerborrel (locatie wordt nog bekendgemaakt)
- 6 september Borrel in Wildschut
- 20 september Lezing en borrel in Wildschut

Meer informatie op www.jongebalie.nl (doorklikken naar Amsterdam)

De sluitingsdatum voor het septembernummer is **10 augustus 2007**. Niet digitaal aangeleverde kopij wordt terzijde gelegd.

En verder...

<u>Van de hoofdredacteur</u>	<u>3</u>
<u>Borrelpraat</u>	<u>10</u>
<u>Wie-is-wie?</u>	<u>11</u>
<u>Amsterdamse Advocaten Abroad</u>	<u>12</u>
<u>Advocaten voor Advocaten</u>	<u>14</u>
<u>Van de Deken / OrdeNieuws</u>	<u>16</u>
<u>Jonge Balie Amsterdam</u>	<u>20</u>
<u>Mutaties balie</u>	<u>27</u>

Van de hoofdredacteur

Eindelijk houdt ook u hem dan in uw handen, het inhoudelijk vernieuwde ABB waar uw redactie al zo een tijd druk mee bezig is geweest. Vanaf dit nummer kent uw ABB vaste rubrieken, waaronder enkele nieuwe en een aantal afgestofte oude. Doel van deze vernieuwing is het vergroten van uw leesplezier, maar vooral ook het leesgemak. Terugkerende rubrieken met een overzichtelijke omvang en veel foto's, hiermee verwacht de redactie dat wij uw keuze om het ABB ook daadwerkelijk en van kaft tot kaft te lezen een stuk makkelijker hebben gemaakt.

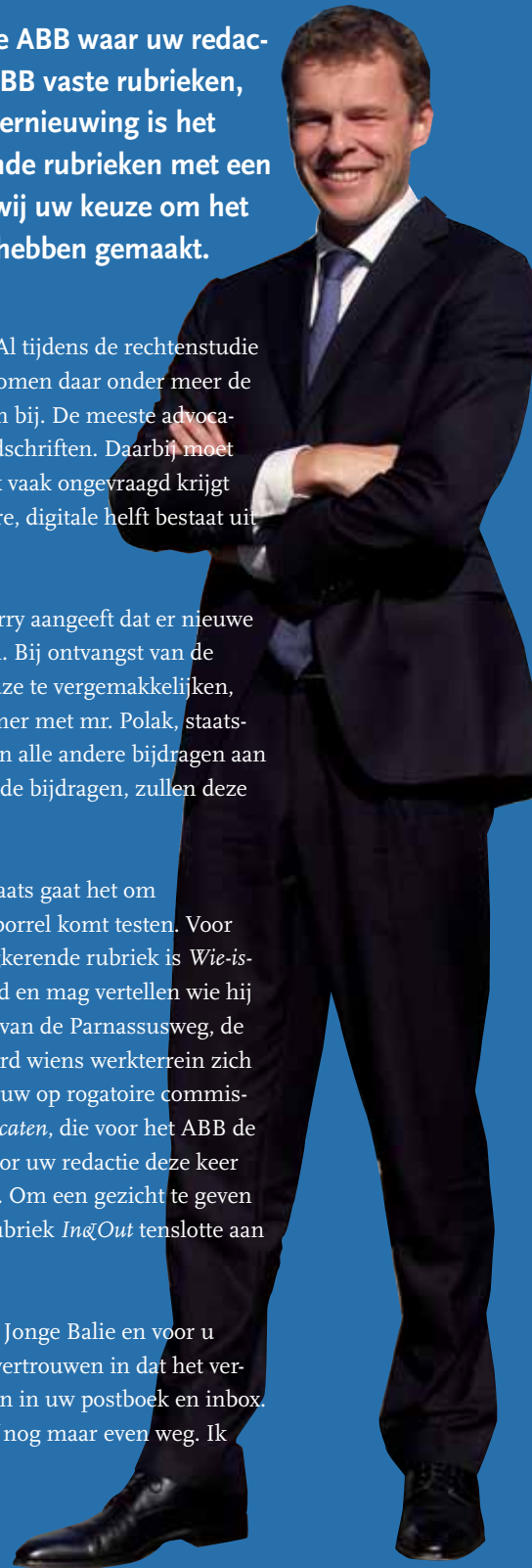
Dat het beroep van advocaat voor het grootste deel bestaat uit lezen, is een bekend gegeven. Al tijdens de rechtenstudie begint dit, met ladingen wetten, uitspraken en handboeken. Eenmaal beëdigd als advocaat komen daar onder meer de ongesorteerde dossiers van cliënten en de ellenlange brieven en conclusies van wederpartijen bij. De meeste advocaten zullen daarnaast ook wel beschikken over een abonnement op één of meer juridische tijdschriften. Daarbij moet vervolgens alle post, folders en nieuwsbrieven worden opgeteld die je gevraagd en vooral ook vaak ongevraagd krijgt toegezonden. Dan heb ik echter nog maar de helft van de werkelijkheid besproken. De andere, digitale helft bestaat uit ongelimiteerde aantallen emails, digitale nieuwsbrieven en wat al niet meer.

Iedere keer als de secretaresse het postboek op het bureau legt of als de computer of blackberry aangeeft dat er nieuwe mail is, moet weer de keuze worden gemaakt tussen lezen of niet lezen, of iets daar tussenin. Bij ontvangst van de kwartaal-glossy van uw Amsterdamse Balie zal dit vermoedelijk niet anders zijn. Om die keuze te vergemakkelijken, heeft de redactie de opzet van het ABB vernieuwd. Behalve het hoofdinterview – in dit nummer met mr. Polak, staatsraad bij de Raad van State en hoogleraar bestuursrecht aan de universiteit van Leiden – zullen alle andere bijdragen aan het ABB slechts bestaan uit één, maximaal twee pagina's. Voor zover het gaat om terugkerende bijdragen, zullen deze bovendien zoveel mogelijk op vaste pagina's verschijnen.

Nu vraagt u zich natuurlijk af welke terugkerende rubrieken er vanaf nu zijn. In de eerste plaats gaat het om *Borrelpraat*, waarbij uw redactie gevraagd en ongevraagd de kwaliteit van de vrijdag-middag-borrel komt testen. Voor dit nummer werd een bezoek gebracht aan de Stibbe-toren aan de Zuid-as. Een tweede terugkerende rubriek is *Wie-is-Wie*, waarbij een medewerker van de rechtbank of het hof uit de onbekendheid wordt gehaald en mag vertellen wie hij is en wat hij nu eigenlijk doet. In dit juni-nummer sprak de redactie met het 'togamannetje' van de Parnassusweg, de heer Franken. In *Amsterdamse advocaten abroad* laat het ABB een beroepsgenoot aan het woord wiens werkterrein zich uitstrekt tot buiten de landsgrenzen. Zo gaan wij in dit nummer mee met confrère Jasper Pauw op rogatoire commissie naar Kabul. Vervolgens blijven we in het buitenland met de stichting *Advocaten voor Advocaten*, die voor het ABB de situatie van collega's in den vreemde beschrijft. Verder biedt het ABB u aan *De Top 5*, waarvoor uw redactie deze keer in kaart heeft gebracht op welk terras de Amsterdamse advocaat in zijn vrije tijd het liefst zit. Om een gezicht te geven aan de lange rij namen van beëdigde en uitgeschreven collega's, vraagt de redactie voor de rubriek *In&Out* tenslotte aan twee personen waarom is gekozen voor (het verlaten van) de advocatuur.

Tel bij deze vaste rubrieken vervolgens de bijdragen op van de Amsterdamse Orde en van de Jonge Balie en voor u verschijnt het gevarieerde ABB zoals u deze nu in uw hand houdt. Uw redactie heeft er alle vertrouwen in dat het vernieuwde ABB moeiteloos de concurrentie om uw aandacht aan kan met al die andere stukken in uw postboek en inbox. Laat dat jurisprudentietijdschrift dus nog maar even liggen en klik de Advocatie-nieuwsbrief nog maar even weg. Ik wens u met het ABB veel leesplezier toe.

Aike Kamphuis – Uw hoofdredacteur
a.kamphuis@lexence.com

Van Partner-Advoc naar Staatsraad

Interview met prof. mr. J.E.M. Polak

Door: Aike Kamphuis en Anita Nijboer

Als ik het goed heb, bent u uw carrière begonnen met pingpongen.

Haha, inderdaad. Ik ben een vrij fanatieke tafeltennisser geweest. Toen ik 12 jaar was speelde ik thuis achter de tafel. In mijn studietijd speelde ik iedere dag zeker één uur. Op zich is dat nog niet zoveel. De echte grote pingpongers maken veel meer uren. Het was echter nooit zo dat ik dacht dat pingpongen mijn toekomst kon zijn. Daar was ik niet goed genoeg voor, laat ik dat even voorop stellen. Ik was een echte subtopper.

In plaats van pingpong-professional werd het kennelijk de advocatuur?

Toen ik in Leiden afstudeerde, zat ik echt te aarzelen of ik een proefschrift zou gaan schrijven of de advocatuur in zou gaan. Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in zowel de praktijk als in de wetenschap. Bij Stibbe ben ik een studentstage gaan lopen en daar ben ik tamelijk lang blijven hangen, in totaal 22 jaar vanaf mijn 24ste tot mijn 46ste. Met de advocatuur ben ik altijd enthousiast bezig geweest. In mijn tijd bij Stibbe ben ik wel steeds blijven publiceren op het terrein van het bestuursrecht en het grensgebied met het privaatrecht.

Bent u meteen begonnen als bestuursrecht-advocaat?

Ik was afgestudeerd in het Staats- en bestuursrecht, maar daarnaast heb ik ook civiel recht gedaan. Het grensgebied van het bestuursrecht en het burgerlijk recht heeft me altijd erg geboeid. Toen ik 28 jaar geleden – in 1979 – begon, was men eigenlijk pas net bezig met het opzetten van bestuursrecht als afzonderlijk specialisme. Bij Stibbe waren wij daarmee eerlijk gezegd de tijd vooruit. Wij hadden al echt gespecialiseerde bestuursrechtadvocaten. Robert Samkalden, die vorig jaar afscheid heeft genomen bij Stibbe, heeft dit specialisme echt ontwikkeld. Samen met hem en Koe-man heb ik de bestuursrechtpraktijk helpen opbouwen. Dat betekende overigens niet dat ik uitsluitend bestuursrecht deed. Faillissementsrecht vond ik bijvoorbeeld ook erg leuk. In de loop van de tijd gingen mijn zaken wel steeds meer richting het bestuursrecht, in die zin dat altijd een overheid partij was, dus ook in mijn civiele zaken. Dit klinkt vrij gespecialiseerd, maar het is op zich een heel ruim gebied. Mijn cliënten waren bouwbedrijven, ziekenhuizen, gemeenten, culturele instellingen. Zo heb ik in de jaren tachtig nog de zaak gedaan van de toen door velen zo lelijk gevonden nieuwe vleugel van het Concertgebouw.

aat

Uiteindelijk heeft u toch ook nog een proefschrift geschreven?

Ja, toen ik in 1998 een sabbatical van vier maanden kreeg bij Stibbe. In die tijd heb ik een aantal van mijn publicaties, die een eenheid vormden, gebundeld en daarbij een inleiding en een uitleiding geschreven. Daarop ben ik gepromoveerd. Zo simpel was het eigenlijk. Sommige mensen zeiden wel dat het zo knap was om in vier maanden een proefschrift te schrijven, maar dat was dus ook niet helemaal de waarheid. Voor een groot deel was het immers al bestaand werk.

Tijdens uw sabbatical lekker thuis in de hangmat hangen, daar had u geen zin in?

Haha, nou, ik kan heel goed niks doen, maar als ik dat was gaan doen had ik denk ik toch een beetje spijt gekregen. Een wereldreis zat er niet in met kleine kinderen. Dit was een goede kans om het proefschrift af te maken. Ik werkte thuis iedere dag 6 à 7 uur aan het proefschrift en de rest van de dag haalde ik de kinderen van school en zo.

Na het schrijven van uw proefschrift bent u professor in Leiden geworden?

Al vrij snel na het proefschrift, in de laatste jaren in de advocatuur in 1999, kreeg ik een telefoontje van iemand van de Universiteit Leiden, die vertelde dat een vacature

beschikbaar was voor enkele dagen. Dat leek me eerlijk gezegd wel leuk. Zo ben ik, naast mijn werk in de advocatuur, hoogleraar geworden en dat doe ik nog steeds één dag in de week met veel plezier.

In 2001 bent u gestopt als partner bij Stibbe en begonnen als Staatsraad bij de Raad van State. Kunt u uitleggen waarom u uw positie bij Stibbe – waar u ongetwijfeld veel tijd en moeite in heeft geïnvesteerd en waaraan vast ook zekere financiële voordelen verbonden waren – heeft willen opgeven voor een overstap naar de Raad van State?

Ik was al meer dan 20 jaar advocaat. Dat was een heel goed moment om eens iets anders te gaan doen. De combinatie van zowel mijn

praktische als wetenschappelijke belangstelling kan ik in dit werk heel goed kwijt. In de eerste plaats ben je als Staatsraad met het beslechten van geschillen praktisch bezig. Tegelijk geef je als hoogste bestuursrechter ook leiding aan de rechtsontwikkeling binnen het bestuursrecht. Dat vind ik een heel interessante combinatie. Het was zeker niet zo dat ik het niet leuk vond in de advocatuur, anders doe je dat niet ruim 20 jaar. De advocatuur vind ik een prachtig beroep en als ik mijn leven opnieuw mocht doen kan me heel goed voorstellen dat ik dat weer een tijd zou doen. Als je echter maar één leven hebt, is het ook leuk en interessant eens iets anders te doen. Voor mij voelde het als een hele logische stap. En tja, financieel was het

natuurlijk een achteruitgang, maar dat vind ik niet erg. Het is een heel behoorlijk salaris wat je hier verdient.

Kunt u misschien in het algemeen beschrijven hoe de Raad van State functioneert?

De Raad van State heeft twee taken. De Raad adviseert ten eerste over wetgeving. Dat vloeit enerzijds voort uit de Grondwet waarin staat dat de Raad adviseert over wetten en algemene maatregelen van bestuur. Daarnaast heeft Raad de mogelijkheid om facultatief adviezen te geven aan de regering. De tweede taak is de rechtsprekende taak. De zogenaamde ‘volle staatsraden’ doen beide. Daarnaast zijn er ook ‘staatsraden in buitengewone dienst’, zoals ik, die doen alleen maar rechtspraak. Er ligt nu een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer om daar wijzigingen in aan te brengen en onder meer een aparte Afdeling wetgeving op te richten naast de Afdeling bestuursrecht-spraak. Zowel bij de Afdeling wetgeving als bij de Afdeling Bestuursrechtspraak worden de staatsraden ondersteund door een heel professioneel juridisch apparaat. Degenen van de ondersteuning die als jurist aan wetgevingsadvisering doen, doen niet aan bestuursrechtspraak. Het betreft in zoverre dus gescheiden taken die in één organisatie worden verricht. Dat heeft als zeker voordeel dat er een enorme kennis op het terrein van publiekrecht aanwezig is.

Wat gebeurt er als je in een raadkamer tegen een juridisch punt aanloopt waarbij je bijvoorbeeld van een bepaalde lijn in de jurisprudentie wilt afwijken, beslis je dan in die raadkamer of heb je dan overleg met de hele Afdeling?

Dat is een heel belangrijke vraag. Natuurlijk is het zo dat een belangrijke functie van de Hoger Beroep Kamer is om – met een dik woord – leiding te geven aan de 19 rechtbanken op het rechtsgebied waar het in de hoger beroep zaken om gaat. Je moet zorgen dat dit gebeurt op een wijze waar de rechtbanken iets mee kunnen. Ook voor de andere Kamers geldt, dat er een lijn in de jurisprudentie moet zitten en dat je die in principe moet vasthouden. Soms is het echter ook nodig die lijn bij te stellen.

Wij hebben wat dat betreft allerlei coördinatiemechanismen ingebouwd om te bewerkstelligen dat de jurisprudentielijnen van de Afdeling helder en consistent zijn. Bijvoorbeeld op het terrein van het bouwrecht hebben wij eens in de 14 dagen het Bouw-overleg. In principe ligt het initiatief voor het aanmelden van een zaak voor het Bouw-overleg bij de desbetreffende zittingskamer. Anders zijn er ook nog altijd de Voorzitter van de Kamer of de ondersteunende juristen die kunnen beoordelen of een rechtsvraag niet eerder is behandeld. Ook wanneer wordt onderkend dat op een bepaalde lijn van de Afdeling veel kritiek bestaat, is het verstandig om nog eens in het Bouwoverleg na te laten kijken of er aanleiding is om die lijn bij te stellen. Een enkele keer is het zo dat een Enkelvoudige Kamer in een bouwzaak zegt dat het toch zo’n gecompliceerd probleem is, dat de betreffende Staatsraad het met wat collega’s wil bespreken. Het Bouwoverleg is echter met name bedoeld voor de coördinerend functie.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook Kameroverstijgende vragen, met name de ‘Algemene wet bestuursrecht-vragen’, zoals wanneer is sprake van een besluit. Dit zijn vragen die in alle vier de Kamers kunnen spelen. Het coördinatiemechanisme hiervoor is uiteindelijk het zogenoemde juridisch Voorzittersoverleg, waaraan alle Kamervoorzitters en unitvoorzitters deelnemen. Dat is een gezelschap van circa 15 á 16 staatsraden. Zeker gelet op het feit dat er binnen de Afdeling mensen zijn met verschillende achtergronden, kunnen dat interessante discussies zijn. Dat vind ik ook wel heel leuk aan dit werk. Hoewel de formele verantwoordelijkheid altijd bij de zittingskamer blijft, wordt in het Voorzittersoverleg besproken hoe de Afdeling als geheel zou moeten omgaan met bepaalde rechtsvragen. Uiteindelijk blijft het de zittingskamer die de beslissing moet nemen en de uitgezette jurisprudentielijn in een concrete zaak moet toepassen, maar de lijn van de Afdeling is dan voor die kamer wel een gegeven. Tot slot is soms afstemming noodzakelijk met

alle hoogste bestuursrechters in Nederland, te weten de Centrale Raad van Beroep, het College van Beroep voor het Bedrijfsleven en de Belastingkamer van de Hoge Raad. Ook daarvoor bestaat een mechanisme.

Stel er is een vaste lijn in de jurisprudentie is, maar wanneer die in een bepaald geval wordt toegepast leidt dat tot een onaanvaardbare situatie. Wordt er in individuele gevallen van de lijn afgeweken?

Er zijn natuurlijk situaties waarbij je heel wel met instandhouding van de lijn een individuele zaak toch vrij casuïstisch kan oplossen. Je kan dan best tot een redelijke oplossing komen zonder dat dit consequenties heeft voor een uitgezette lijn. Als je bijvoorbeeld vindt dat het tot een vernietiging van een besluit moet komen en daar ben je in raadkamer over eens, dan zijn er – om het zo maar te zeggen – vaak methoden om die zaak net weer te onderscheiden van de lijn. Dat is aan rechtspraak eigen. Indien er bijvoorbeeld bijzondere omstandigheden zijn, kun je die aangrijpen als argumenten waarom een bepaalde jurisprudentielijn in een specifieke geval niet onverkort geldt. Je moet natuurlijk wel opletten dat die lijnen helder blijven. Je hebt immers te maken met gemeentebesturen, provinciale besturen, ministers, etc. Dat speelt bij iedere hoogste instantie. Bij de Hoge Raad en bij de Centrale Raad van Beroep zal dat ook spelen.

Op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bestaat in de praktijk vrij forse kritiek. Zo zou geen sprake zijn van een effectieve geschilbeslechting door uw Afdeling. Ook in het eigen jaarverslag wordt dit als aandachtspunt genoemd. Heeft u daar zelf een verklaring voor? Uw oratie ging daar immers ook over.

Dit is een probleem dat inherent is aan het bestuursrecht. Enerzijds gaat het erom dat de burger rechtsbescherming moet krijgen. Aan de andere kant hebben we een systeem waarin een scheiding van machten bestaat. Dat laatste brengt mee dat waar het bestuur door de wetgever beoordelings- en beleidsvrijheid is toegekend, de rechter de taak van het maken van het beleid eigenlijk niet mag

overnemen. Juist bij de Raad van State zijn nogal wat zaken waarbij beoordelings- en beleidsvrijheid een rol spelen. Je ziet dat wanneer een burger in dit soort zaken gelijk krijgt en het besluit van het bestuur wordt vernietigd, men vaak scoort met een motiveringsgebrek aan het besluit. Dat wil helaas nog niet zeggen dat er meteen duidelijkheid is over de materiële uitkomst. Dit juist vanwege het feit dat er beleids- en beoordelingsvrijheid is. Dat betekent dat de zaak dan toch weer een vervolg moet krijgen. Hier zie je de spanning tussen enerzijds het verlenen van rechtsbescherming en anderzijds de

oordeel te geven. Dat betekent nog steeds dat er in veel gevallen na de uitspraak niet volledige duidelijkheid is, maar in de overwegingen kunnen wij dan toch meer sturing geven dan in het verleden gebeurde. Van dit soort mogelijkheden zijn we ons steeds meer bewust. Wij zijn hier intensief mee bezig. Feit blijft echter dat wij als Afdeling niet het beleid kunnen bepalen van het bestuursorgaan. Ik weet dat dit in een individuele casuspositie moeilijk kan zijn dit uit te leggen. Dat gevoel ken ik nog heel goed van vroeger. Die ervaring neem ik ook met mij mee en kan ook in mijn raadkamers een rol spelen.

“De advocatuur is een vak met grote kwalitatieve uitschieters naar boven en naar beneden”

machtenscheiding die met zich brengt dat de rechter bepaalde beperkingen in acht neemt. Dat is een probleem.

Aan de andere kant is dit niet een probleem waar wij ons helemaal bij moeten neerleggen. Een geschil hoeft niet eindeloos voort te slepen. Er is zeker een tendens, die is begonnen in de wetenschap, om te erkennen dat de bestuursrechter moeten streven naar een effectieve afwikkeling van geschillen. Ik heb hier ook mijn oratie in Leiden aan gewijd. Ook rechters worden zich in toenemende mate daarvan bewust. Om eens een voorbeeld te noemen. Vroeger was het vaak gebruikelijk om in een zaak waar bij wijze van spreken tien argumenten waren en de appellante scoorde op een van die argumenten (bijvoorbeeld een motiveringsgebrek), om dan die negen andere argumenten onbesproken te laten. Dat betekende dat zo'n geschil nadat het motiveringsgebrek eventueel geheeld was, weer voortging en dat er over die negen andere punten vooraf aan gediscussieerd werd. Nu proberen we in beginsel over al die tien argumenten een

U heeft het over 'effectief', maar wordt in uw commissie ook over andere aspecten van verbetering besproken. Bijvoorbeeld de mogelijkheid van tussenvonnissen of een bewijslastverdeling voorafgaand aan de zitting. Op dit moment gebeurt dat eigenlijk niet.

Het probleem is een beetje dat het bestuursprocesrecht niet het fenomeen van de tussenuitspraak kent. Er is al door het vorige kabinet een wetsvoorstel bestuursprocesrecht in procedure gebracht. In dat voorstel zit bijvoorbeeld die tussenuitspraak, maar ook de zogeheten 'bestuurlijke lus'. Ook de wetgeving gaat dus steeds meer die kant op. Misschien kunnen we ook nu al meer met de bestuurlijke lus gaan werken. Weliswaar niet via een tussenuitspraak, maar je kan wel tijdens een proces aangeven welke gebreken aan een besluit van het bestuur kleven en in overweging geven om een nieuw besluit te nemen. Dat besluit wordt dan geacht meteen deel uit te maken van het geschil. Dat onderdeel zit immers al in de wet (artikel 6:18 en 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht). Dat bevordert de mogelijkheid om meteen een einduitspraak te doen.

Maar kan niet nu al bijvoorbeeld een uitnodiging worden verzonden waarin staat 'we gaan ons op die en die rechtsvragen richten'?

Dat is een ander punt waar wij mee bezig zijn. Dat moeten we meer gaan doen. We zouden meer moeten gaan sturen wat er op de zitting aan de orde is. Punt is wel dat sommige advocaten en burgers vaak ook andere punten kwijt willen dan wij in eerste instantie als belangrijk hebben onderkend. De mogelijkheid om ook die andere punten te bespreken, moet je natuurlijk wel bieden. Maar er wordt zeker nagedacht hoe we meer zouden kunnen sturen wat er op de zitting gebeurt. In enkele gevallen doen we dat al, met name ten aanzien van typisch juridische vragen zoals ontvankelijkheidsproblemen, belanghebbende problemen. Dan schrijven we al in toenemende mate brieven aan partijen dat dit problemen zijn, zodat zij zich hierop moeten voorbereiden.

Tot slot toch nog even terug naar de advocatuur. U bent 22 jaar advocaat geweest en zit nu aan de andere kant. Wat valt u het meeste op als u de bestuursrechtadvocatuur van nu vergelijkt met de tijd dat u bij Stibbe begon?

Binnen de bestuursrechtadvocatuur zie je zeker een professionalisering. Het bestuursrecht is nu een heel gewoon onderdeel van het pakket dat door veel advocatenkantoren wordt aangeboden. Het is natuurlijk een mens eigen om te klagen over de kwaliteit en te zeggen dat het vroeger beter was, maar ik denk eerlijk gezegd dat de kwaliteit van de advocatuur op het bestuursrechtterrein over de hele linie gesproken beter is dan 20, 30 jaar geleden. Men kent over het algemeen bijvoorbeeld de jurisprudentie beter. Daarentegen komen wij echter nog steeds advocaten tegen waarvan de expertise kennelijk op andere terreinen ligt dan het bestuursrecht. De advocatuur blijft nu eenmaal een vak met grote kwalitatieve uitschieters naar boven en naar beneden. Zeker in vergelijking met het rechterlijke vak, waar de kwaliteit grosso modo minder geneigd is om naar uitersten te gaan. ■

De advocatuur in oorlogstijd

Het is alweer een jaar geleden dat de Nederlandse Orde van Advocaten het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) de opdracht gaf om onderzoek te doen naar de positie en het functioneren van de advocatuur in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en in het bijzonder naar de lotgevallen van de joodse advocaten in die periode. Het Balie Bulletin praat met onderzoeker Joggli Meihuizen (geboren in 1949) over de stand van zaken in het onderzoek, waarvoor drieënhalf jaar is uitgetrokken.

Door: Yna Heslinga

Cum laude

NIOD-onderzoeker Joggli Meihuizen houdt zich al lang bezig met de Tweede Wereldoorlog. Zijn werkzame leven staat de afgelopen vijftig jaar in het teken van recht en oorlog. Hij studeerde in 1980 af, als jurist, op de bestraffing van economische collaboratie tijdens de Duitse bezetting. In 2003 promoveerde hij cum laude met het proefschrift 'Noodzakelijk kwaad' over hetzelfde onderwerp.

Op de vraag of wij inmiddels zestig jaar na dato niet klaar zijn met de Tweede Wereldoorlog, antwoordt hij dat uit de belangstelling en de reacties blijkt dat er juist veel behoefte is aan een dergelijk onderzoek, de advocatuur in oorlogstijd. *"Het onderwerp is nog springlevend. Sinds enkele jaren is het bedrijfsleven, Philips, Shell en Unilever, bezig op die manier de ervaringen met de oorlog te verwerken. Zij kiezen ervoor om open kaart te spelen en inzicht te geven in de handel en wandel van hun bedrijven. De juridische wereld is daar langzamerhand ook aan toe. Naar de rechtspraak is een promotieonderzoek gaande, maar een doorwrocht boek over de Hoge Raad is er nog altijd niet geschreven"*, aldus Meihuizen. Over het notariaat in deze tijd weten we nagenoeg niets, terwijl, om maar iets te noemen, toch onroerend goed van 'ontrechte' joodse Nederlanders via de notarissen tijdens de oorlog van eigenaar wisselde.

Oral history

De NIOD-onderzoeker onderkende al lang geleden het belang van 'oral history'. In de jaren tachtig interviewde hij in het kader van zijn promotieonderzoek tal van prominenten uit de rechterlijke macht, het openbaar ministerie en de advocatuur die al in de oorlog als zodanig werkzaam waren geweest. Zodoende werd voorkomen dat belangrijke informatie voorgoed verloren ging. Met name voor de couleur locale is deze oral history bijzonder nuttig. Een bijkomend voordeel is dat deze kennis Meihuizen in zijn nieuwe onderzoek goed van pas komt. Het afgelopen jaar volgden waardevolle gesprekken met een tiental advocaten die kort voor of tijdens de Duitse bezetting op het tableau zijn ingeschreven. Andere belangrijke bronnen voor het onderzoek zijn de archieven van de Nederlandsche Advocaten-Vereeniging (de voorloper van de Nederlandse Orde van Advocaten), de plaatselijke orden en het ministerie van Justitie. In de archieven van de plaatselijke orden heeft hij nog maar van zes van de negentien orden de notulen van de vergaderingen uit de bewuste periode in de archieven weten terug te vinden. Voor zijn onderzoek zijn verder van belang de direct na de oorlog inbeslaggenomen kantoorarchieven van 'foute' advocaten. Deze archieven zijn opgeslagen in het Nationaal Archief in Den Haag. Zijn ervaring

Joggli Meihuizen

is dat advocaten en nabestaanden terughoudend zijn met het geven van toestemming om in de oude archieven te gaan 'spitten'. Zij doen in dat verband vaak een, begrijpelijk, beroep op de geheimhoudingsplicht. In heel veel gevallen is bruikbaar materiaal na zo'n lange tijd inmiddels vernietigd of verloren geraakt, zoals de notulen van de Amsterdamse Raad van Toezicht en Discipline en de daarbij behorende correspondentie.

Circulaire

Langzamerhand tekent zich in het onderzoek al af wat de oorlog voor invloed moet hebben gehad op de dagelijkse praktijk van de advocatuur. Op 5 februari 1941 deed het ministerie van Justitie een circulaire uitgaan waarin stond dat joodse advocaten vanaf 1 mei 1941 alleen nog maar voor joodse cliënten mochten optreden. De indruk van Meihuizen is dat hiertegen vanuit de advocatuur weinig weerwerk werd geleverd. Ook vanuit de Nederlandsche Advocaten-Vereeniging geen protest: *“de Duitsers waren op grond van het volkenrecht gerechtigd deze maatregelen te nemen”*, zo blijkt uit de notulen van een van de vergaderingen van de vereniging.

De redactie van het Advocatenblad, dat toen ook al bestond, was principiëler. Na de invoering van de Kulturkammer paste men ervoor vooraf goedkeuring te vragen voor publicaties. Zij stopten daarom medio 1942 uit eigen beweging met de uitgave van het blad. Pas na de oorlog verscheen het Advocatenblad weer. Deze daad wijst volgens Meihuizen eerder op verzet tegen de bezetting dan op collaboratie. De Nederlandsche Advocaten-Vereeniging richtte bovendien in 1941 een eigen bureau op, niet op instigatie van de bezetter, maar eerder bedoeld als reactie op de bezetter. Wel kwam aan het hoofd van het bureau een ‘leider’; ook de ‘goede kant’ kon zich kennelijk niet geheel onttrekken aan de invloed van de tijdgeest.

Meihuizen heeft de indruk dat de meeste advocaten de oorlog zo veel mogelijk langs zich heen hebben laten glijden. Maar er waren ook individuele acties die duiden op verzet tegen de bezetter. Zo waren een aantal advocaten behulpzaam bij het verkrijgen van zogenaamde ariërverklaringen voor Joodse mensen, en waren weer anderen betrokken bij de verdediging van verzetsstrijders voor de Duitse gerechten in Nederland. Bijzonder dramatisch begon de bezetting voor de Rotterdamse balie. Als gevolg van het bombardement van 14 mei 1940 verloren honderdvierendertig van de honderdnegentig advocaten daar hun

Het proces tegen de Limburger L.; de raadsleden van de verdachte, Mr. M.C. van der Poel (r) en Mr. H. Schouten, gefotografeerd in de zittingzaal. Fotograaf: Hans Loven, Bron: Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie

kantoor. Overigens werd de draad al snel weer opgepakt.

Schrapping

In de periode 1940-1945 schommelde het aantal advocaten in Nederland rond de 1900. Naar schatting waren van hen circa 75 tot 100 ‘foute’ advocaten. Deze werden na de oorlog via het tuchtrecht ‘gezuiverd’. Lidmaatschap van de NSB of een andere nationaal-socialistische organisatie was voldoende om definitief geschrapt te worden uit de advocatuur.

Meihuizen is kritisch over deze maatregel: *“Enerzijds kan dat betekenen, dat andere advocaten, die geen NSB-lid waren maar wel gecollaboreerd hadden, niet zijn aangeklaagd, anderzijds stond men na de oorlog wel snel met zijn oordeel klaar en heeft het wellicht aan degelijk onderzoek ontbroken.”*

Dagboeken

Duidelijk is dat de NIOD-onderzoeker voorlopig nog genoeg bronnen heeft om de waarheid over de advocatuur tijdens de Duitse

Het Vondelpark verboden voor Joden. Bron: Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie

bezetting te achterhalen. Hij is desondanks blij met iedere nieuwe informatie die de positie van de advocatuur in de Tweede Wereldoorlog kan duiden. Het meest zou hij op dit moment hebben aan dagboeken en foto's uit die periode. Meihuizen hoopt in 2010 de onderzoeksresultaten aan de advocatuur en het grote publiek te kunnen presenteren.

Voor bijdragen, vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met de redactie van het Balie Bulletin, telefoonnummer (020) 589 60 00. ■

Borrelpraat

De vrijdagmiddagborrel, hét moment waar iedere advocaat al de hele week naar toeleeft. Ieder kantoor kent een eigen traditie. Bij het ene kantoor trekken de collega's op de gang een fles wijn open, bij het andere kantoor verhuist men met elkaar naar de in-house lersse pub. Weer andere kantoren hebben een deal gemaakt met de buurtkroeg om de hoek. Voor het ABB genoeg aanleiding om eens bij verschillende kantoren de vrijdagmiddagborrel uit te proberen en aan een strenge, doch rechtvaardige vergelijking te onderwerpen. Voor deze editie zijn Edith Molemans en Davida van Praag langsgegaan bij Stibbe.

Bij Stibbe hebben ze het goed voor elkaar. Elke vrijdagmiddag is er een borrel in de daarvoor bestemde bar op de tweede etage van de Stibbe toren. Eén keer in de maand zelfs met eten. Wij vielen met de neus in de boter, dit keer was het thema "asperges".

Mogelijk door de royale hoeveelheid eten waren op deze borrel niet alleen de juristen van Stibbe afgekomen, maar ook veel ondersteunend personeel. Door het mooie weer was het waarschijnlijk wel rustiger dan anders.

Ons smaakten de zelfgetapte biertjes in elk geval goed: Gulpener uit het vat! Dat doen ze niet verkeerd daar bij Stibbe. Verder was er natuurlijk wijn in alle kleuren verkrijgbaar.

Al met al hebben wij ons goed vermaakt. Zeker na de aanstaande verbouwing van de bar een prima plek om de werkweek te eindigen.

Het oordeel:

locatie: ★★☆☆☆

kwaliteit bier: ★★★★★

aanwezigheid partners: ★★☆☆☆

aanwezigheid ondersteuning: ★★★★★

gezelligheid: ★★★★★

Veel advocaten voor wie de Parnassusweg en de Prinsengracht geen onbekend terrein zijn, zullen ze herkennen, die vaste gezichten die 'altijd' op de rechtbank en bij het gerechtshof zijn. Wie ze zijn en wat ze precies doen, blijft vaak echter onduidelijk. Het ABB wil enkele van deze mensen aan u introduceren. Voor dit nummer spraken redacteurs Anita Nijboer en Maria Pereira met de heer Franken, coördinerend bode van de togakamer bij de rechtbank Amsterdam.

Meneer Franken, wat deed u voordat u hier kwam werken?

De laatste twaalf jaar was ik coördinator binnendienst bij Ahold Vastgoed. Toen ik op mijn 65^e met pensioen ging, heb ik weer werk gezocht. Ik was gewend 24 uur te werken en ik wilde weer wat te doen hebben. Via een uitzendbureau ben ik in 1999 hier terecht gekomen. Een jaar later ben ik voor vast aangenomen als bode, later werd dat coördinerend bode.

U bent opnieuw coördinator geworden

Ja.. We zitten in een groep van 6 gepensioneerde heren met wisselende diensten. We zien elkaar niet altijd. Dan moet er wél iemand zijn die toch een beetje de touwtjes in handen heeft. Dat mag ik dan zijn. Samen vormen we een goed team.

Waar komt de naam 'togakamer' vandaan?

In de vorige eeuw was de rechtbank gevestigd aan de Prinsengracht. Ook toen werden natuurlijk al toga's gebruikt. De advocaten bewaarden hun toga's op de rechtbank in dozen. Vandaar de naam, togadoos. Nu zijn het kastjes. Die worden gehuurd door advocatenkantoren. Sommige kastjes zijn om de toga's in te bewaren, dat noemen we de togadozen. De overige kastjes zijn voor de gerechtelijke stukken van de rechtbank, die noemen wij gemakshalve togakastjes. Wij beheren de togadozen en de togakastjes.

Hoort de togakamer bij de rechtbank?

Wij zijn niet verbonden aan de rechtbank maar onderdeel van de Praktijzjnsociëteit. Deze Vereniging heeft een ruimte gehuurd in de rechtbank voor de togakamer en de bibliotheek. Advocaten kunnen vrijwillig lid worden van de Vereniging, waarmee ze toegang krijgen tot de faciliteiten van de bibliotheek en de togakamer. Het aantal leden van de Vereniging varieert rond de 3000. Wij verwerken de mutaties van de ledenadministratie. Vroeger stond die administratie in één dik boek, het tableau. Toen ik hier kwam waren er al enorm veel leden. Ik heb de computer hier geïntroduceerd.

U heeft een computersysteem gemaakt?

Ja. Daar ben ik een klein half jaartje mee bezig geweest. Ik was in het weekend en 's avonds thuis bezig dat bestand in de computer in te voeren. Dat was een enorm werk. Nadat het klaar was, heb ik het hier geïntroduceerd.

U bent voortvarend te werk gegaan toen u hier kwam.

Ik heb altijd de drive gehad om bestaande processen te veranderen, om daar verbeteringen in aan te brengen.

U beheert de ledenadministratie voor de togakamer en u beheert de togakastjes, maar er worden toch ook toga's verhuurd?

Ja, we hebben 50 toga's voor de verhuur. Zowel dames- als herentoga's. Het huren van een toga kost € 2,40.

En er is nooit een tekort aan toga's?

Nee, die 50 toga's zijn voldoende. Als er een beëdiging is, wil men graag een toga reserveren. Onze jarenlange ervaring leert dat dat helemaal niet nodig is, want wat 's morgens wordt gehuurd wordt in de loop van de middag teruggebracht. Dus op het moment dat er 's middags een beëdiging is, zijn er altijd voldoende toga's.

Hoe worden de toga's onderhouden?

Eens per jaar wordt een aantal toga's vervangen, gestoomd en gerepareerd. De befjes worden wekelijks gewassen. Ik hoor wel eens dat het huren van toga's in andere arrondissementen gratis is. Tja, als je er wat voor vraagt kun je er ook wat voor doen.

Wat gebeurt er met de oude toga's?

De oude toga's worden uitgeleend aan toneelgezelschappen en dergelijke, maar alleen binnen Amsterdam.

Komt het wel eens dat u iets moet doen wat helemaal buiten uw taken van coördinator valt?

Behalve het geven van interviews bedoelt u? Tja... wat wel eens voorkomt is als beginnende advocaten een zitting hebben gehad. Dan merk je dat ze het tijdens de zitting moeilijk hebben gehad en dat ze lichtelijk gestresst zijn. Je vraagt dan naar hun bevindingen. Een gewillig oor en een glaasje water, is dan een oplossing. ■

Op rogatoire commissie naar Kabul

“Als we worden beschoten: naar de vloer van de auto duiken en stil liggen. De ramen zijn gepantserd en bestand tegen de meeste kogels en granaatinslagen. Laat de rest over aan ons.” Chris, onze Engelse beveiligiger, wijst bij deze laatste woorden op het geweer op zijn schoot. Ik ben op rogatoire commissies geweest die minder onheilspellend begonnen. Het wordt zo wel direct duidelijk dat de reis naar Kabul niet heel ontspannen zal zijn.

Door: mr. Jasper Pauw, advocaat bij Böhler Franken Koppe Wijngaarden advocaten

Het Ministerie van Defensie heeft ons samen met een contingent Nederlandse militairen per DC-10 naar Afghanistan vervoerd; burgerluchtvaart is er nog vrijwel onmogelijk. Het pensionnetje waar we in geplaatst zijn kan met recht schamel genoemd worden. Verwarming en warm water blijken grote delen van de dag teveel gevraagd; bij min-20 buiten niet zo aangenaam. Er wordt dus met mutsen op geslapen, onder een berg dekens. Zelfs de beveiliging is schamel: de eenzame Afghaan die met zijn Kalashnikov buiten de wacht houdt, straalt niet uit dat hij overloopt van enthousiasme om welke indringer dan ook te lijf te gaan. Gelukkig hebben we onze eigen beveiligers, oud-soldaten van het Britse leger en nu goedbetaalde werknemers van een globaal opererend beveiligingsbedrijf.

Onze cliënt wordt er van verdacht zich in het Afghanistan van de jaren '80 schuldig te hebben gemaakt aan foltering. De Russen heersten over het land, en zij en hun Afghaanse ondergeschikten zouden zich schuldig hebben gemaakt aan uiteenlopende vormen van marteling. Onze cliënt was hier volgens het openbaar ministerie als hoofd van de Militaire Veiligheidsdienst direct bij betrokken, hetgeen door cliënt wordt ontkend. De rechtbank veroordeelde

hem tot twaalf jaar, en inmiddels (januari 2007) speelt de zaak voor het gerechtshof. Liesbeth Zegveld en Michiel Pestman voeren de inhoudelijke verdediging, aan ondergetekende de schone taak de nodige getuigen in een winters Afghanistan aan de tand te voelen.

Men zou zich kunnen afvragen waarom de Nederlandse rechter zich buigt over gedragingen die zich in een ver verleden in een ver land zouden hebben afgespeeld. Cliënt heeft in Nederland asiel aangevraagd. Op basis van de Wet Oorlogsstrafrecht (en sinds 2003 op basis van de Wet Internationale Misdrijven) kunnen verdachten van bepaalde ernstige misdrijven, die zich op Nederlands grondgebied bevinden, hier vervolgd worden.

Op zich is de gedachte achter die regeling nobel: sommige misdrijven zijn zo ernstig, dat ze hoe dan ook in Nederland vervolgd moeten kunnen worden, óók als ze in het buitenland zijn begaan. Dit soort zaken plaatst het Nederlandse justitiële systeem echter voor grote problemen: hoe kan immers deugdelijk onderzoek verricht worden naar feiten die meer dan twintig jaar geleden zouden zijn begaan in een ander land met een geheel afwijkende cultuur?

Een rogatoire commissie kan worden ingesteld wanneer in het belang van een strafzaak een getuige in het buitenland moet worden gehoord. Een rogatoire commissie bestaat uit een rechter-commissaris, een griffier, een officier van justitie en uit de advocaten van de verdachten.

Van de Nederlandse rechter wordt verwacht dat hij de waarheid zoekt en vindt in het Afghanistan van de jaren '80; dat is om meerdere redenen een onmogelijke opgave. Ter illustratie: ten tijde van de gestelde gedragingen werd de Sovjet Unie nog geleid door Leonid Breznev. Er is inmiddels veel gebeurd in de wereld. Betrokkenen zijn dan ook veel zaken vergeten, of menen zich dingen te herinneren die nooit hebben plaatsgevonden.

De rechter heeft daarbij ook nog te maken met bepaalde eigenaardigheden van de Afghaanse cultuur. Een goed voorbeeld vormt de nog immer sterk aanwezige stammencultuur. Lokale stammen staan soms zeer vijandig tegenover elkaar, wat de waarde van getuigenverklaringen sterk kan beïnvloeden. Maar hoe kan een Nederlandse

rechter ooit inschatten hoe ver die beïnvloeding doorwerkt?

Een verdere complicatie vormt het feit dat veel bewijsmateriaal is verdwenen door de opeenvolging van oorlogen en revoluties in dit land. Een voorbeeld: het gebouwencomplex waarin beweerdelijk zou zijn gefolterd is volledig van de aardbodem verdwenen.

Kabul ondertussen is eigenlijk precies zoals men zich Kabul voorstelt: modderwegen, hutjes en kleine huizen, armoedige mensen, nog steeds veel kleurige boerka's, en af en toe een gigantisch huis van de lokale opiumdealer. De getuigen maken echter veel goed: het zijn stuk voor stuk schitterende plaatjes. Lange gewaden, woeste baarden, en een grote trots. Allemaal zijn ze het er trouwens over eens dat de Amerikanen er op dit moment net zo'n puinhoop van maken als de Russen toentertijd. Ook begrijpen ze niet altijd helemaal waarom de Nederlandse delegatie zo zwaar lijkt te tillen aan die martelingen die 20 jaar geleden zouden hebben plaatsgevonden; ook vandaag de dag wordt er namelijk nog volop gemarteld. "Anders bekent een Afghaan immers niet", legt een getuige, inmiddels zelf politieman, uit.

Het Afghaanse parlement nam onlangs zelfs een amnestiewet aan voor oorlogsmisdrijven die in het verleden zijn begaan. Het maakt de vervolging in Nederland, met de bijbehorende grote kosten en inspanningen, ietwat grotesk.

Onze beveiligers nemen hun taak intussen serieus. Elke dag rijdt de auto via een andere route naar de ambassade, elke dag wordt op een ander tijdstip vertrokken. Er bestaat niet alleen het gebruikelijke risico van kidnapping zoals dat voor alle westerlingen geldt, maar er bestaat ook een zekere zorg door de achtergronden van de zaak. Dit onderzoek rijt veel oude wonden open. Het is goed denkbaar dat sommige Afghanen het niet erg op prijs stellen als bepaalde getuigen hun verhaal doen aan de Nederlandse delegatie.

Straatscene in Kabul. Foto is gemaakt door de ruit van een auto.

Daar komt bij dat sommige huidige machthebbers reden hebben om nerveus te zijn als een buitenlandse juridische delegatie hun land komt bezoeken; voor onze beveiligers reden genoeg om constant alert te zijn. Die alertheid wordt nog verhoogd als blijkt dat er, als in een film, twee mannen buiten de ambassade opvallend onopvallend in een auto de krant zitten te lezen. Ze worden herkend als medewerkers van de staatsveiligheidsdienst. De beveiligers trommelen extra auto's op, om via een complexe route deze volgers af te schudden. Toch aardig om een keer meegemaakt te hebben.

De reis roept grote vragen op over nut en invulling van dergelijke missies. Is het Nederlands strafvorderlijk stelsel wel ingericht op dit soort grensoverschrijdende zaken? Een rogatoire commissie kan zeer nuttig zijn als bijvoorbeeld een opdrachtgevende boef in Colombia gehoord moet worden, of een beroofde toerist in de Verenigde Staten. Het wordt echter een heel andere zaak als feitelijk het hele dossier zich in een ander land heeft afgespeeld, als dus alle aangevers en potentiële getuigen zich in een derde

land bevinden. De verdediging wordt tijdens de reis dan ook weer hard geconfronteerd met de problemen die in vrijwel alle WIM-zaken spelen. De voornaamste complicatie is dat het bijna onmogelijk is om eigen onderzoek te doen en om eigen getuigen te benaderen.

Dit gebrek aan mogelijkheden voor de verdediging wringt, zeker als men weet dat het openbaar ministerie de beschikking heeft over in principe onbeperkte fondsen. Nederlandse verbalisanten hebben in Afghanistan vele getuigen kunnen benaderen. Getuigen die bovendien ook nog eens allemaal \$100 toegestopt kregen voor hun medewerking, "op basis van maatstaven van de Verenigde Naties." Dat mag misschien zo zijn, maar onze cliënt heeft sinds zijn komst naar Nederland zichzelf en zijn familie in leven gehouden met een krantenwijk. Hij ontbeert dan ook geheel de financiële mogelijkheden om getuigen à decharge op te sporen of op welke wijze dan ook te compenseren. De *equality of arms* is in WIM-zaken vaak ver te zoeken. ■

Onafhankelijkheid Cambodjaanse orde bedreigd

De onafhankelijkheid van de Cambodjaanse Orde van Advocaten staat onder druk. Het meest significante voorbeeld daarvan is dat de uitslag van de vrije verkiezingen voor de nieuwe Deken niet werd gerespecteerd. Op 16 oktober 2004 werd de mensenrechtenadvocaat **Suon Visal** tot nieuwe Deken verkozen. De zittende, regeringsgezinde Deken, Mr. Key Tech, vocht de verkiezingsuitslag echter op oneigenlijke gronden aan en deze werd vervolgens door het Gerechtshof in een besloten zitting teniet gedaan. De beslissing van het Gerechtshof is nooit volledig openbaar gemaakt. Het gevolg: De termijn van de zittende Deken werd verlengd en Visal stond buiten spel. Enige tijd geleden bracht Visal een bezoek aan Nederland bij welke gelegenheid de **Stichting Advocaten voor Advocaten** uitgebreid met hem sprak.

Volgens Visal worden advocaten die actief zijn op het gebied van mensenrechten en sociale rechtspleging in Cambodja in toenemende mate onder druk gezet. Terwijl deze advocaten door de Orde van Advocaten juist zouden moeten worden beschermd, bestaat er volgens Visal een tendens om hen van het tableau te schrappen, onder meer door op oneigenlijke gronden disciplinaire maatregelen tegen hen te treffen.

Visal wees ook op een aantal zorgwekkende ontwikkelingen die zich recentelijk binnen de Cambodjaanse Orde heeft voorgedaan. Zo zijn Minister President Hun Sen en drie van zijn adviseurs als lid van de Orde toegelaten terwijl zij geen juridische achtergrond hebben en ook overigens niet aan de toelatingseisen voldoen. Ook heeft de Orde de laatste jaren veel fondsen en schenkingen, zoals een gebouw, ontvangen

Advocaat Ny Chandy van het LAC (Legal Aid of Cambodia) aan het werk in Ratanakkiri. Chandy en zijn collega's van het door Advocaten voor Advocaten ondersteunde LAC verlenen gratis rechtshulp. Chandy staat veel arme mensen bij in verband met landrechten. In Cambodja wordt land regelmatig ingepikt door de rijken. Als boeren vervolgens op hun ingepikte land komen, worden ze gearresteerd wegens 'trespassing'.

waarvan wordt vermoed dat deze afkomstig zijn van de regering. Bovendien heeft de Orde Cambodjaanse advocaten verhinderd om een trainingsprogramma van de International Bar Association (IBA) te volgen. De IBA had dit programma speciaal voor Cambodjaanse advocaten ontwikkeld om hen met het oog op de installatie van het Rode Khmer Tribunaal verder te onderichten in internationaal strafrecht en de internationale beginselen van een eerlijk proces. Nadat de Deken van de Orde zelfs zo ver was gegaan dat hij advocaten die aan de training zouden deelnemen had bedreigd met disciplinaire maatregelen, heeft de IBA haar trainingsprogramma ingetrokken. De rol van de Orde voedt speculaties dat de Orde handelt in opdracht van de leidende regeringspartij CCP die tegen de installatie

van het Rode Khmer Tribunaal lijkt te zijn. Visal is daarom van plan om in Cambodja een organisatie op te richten die advocaten wier onafhankelijkheid wordt bedreigd, te helpen. Hij heeft **Advocaten voor Advocaten** daarvoor om steun gevraagd. ■

De stichting Advocaten voor Advocaten stelt zich ten doel de vrije beroepsuitoefening van advocaten overal ter wereld te bevorderen. Namens Advocaten voor Advocaten doet Judith Lichtenberg in het ABB verslag van de situatie waarin beroepsgenoten buiten Nederland moeten werken. Dit nummer aandacht voor Cambodja.

WAAR zitten we op het terras?

- 1 café Wildschut
'Ons kent ons'
- 2 WTCafé De Blauwe Engel
'De pakkenparade'
- 3 café Dante
'Voor de bitterballen'
- 4 café Thijssen
'Als het laat wordt'
- 5 café restaurant De Duvel
'Advocaat van...'

De volgende keer in de Top 5:
Waar rijden wij in? Laat de
redactie weten waarin u rijdt
en waarom!

Wat 'to do' bij zwangerschap?

- twee voornamen bedenken
- aanmelden bij een goed verloskundigenbureau
- roze en/of blauwe verf kopen voor de kinderkamer

Maar is er al vervanging op het werk?

Onze ervaring is dat drie partijen baat hebben bij het tijdig regelen van vervanging bij zwangerschapsverlof:

1. de medewerker die met verlof gaat; haar cliëntenportefeuille ligt na het verlof bijgewerkt en compleet op haar bureau;
2. de cliënten; zij zullen niet op de stapel dossiers belanden bij de toch al druk bezette collega's;
3. de collega's; zij zijn bevrijd van het lezen van een uitgebreide overdrachtsnotitie en het behandelen van 'tijdelijke' dossiers.

Le Tableau bemiddelt exclusief in tijdelijke functies voor de advocatuur en het notariaat.

Le Tableau

VOOR DE ADVOCATUUR EN HET NOTARIAAT

Belt u voor meer informatie (020 5237600) met
Mr. Christ'l Dullaert (dullaert@letableau.nl)
Kijk ook op www.letableau.nl

Van de Deken

Stelt u zich eens voor: u zit aan tafel met vierenzestig officieren van justitie verdeeld over tien tafels van acht, waaraan per tafel twee strafrechtadvocaten zijn gezeten. Oog in oog met uw tegenstander in het strafproces hebt u eindelijk eens de kans te zeggen wat er op uw hart ligt.

Tijdens een diner pensant gehouden in Amsterdam op 15 maart jl. hebben de leden van het Amsterdamse parket en de hiervoor genoemde advocaten met elkaar gedineerd en gediscussieerd over enkele daarvoor speciaal geselecteerde thema's, zoals het persbericht van het OM ter gelegenheid van de regiezitting als prerequisite of hoe als advocaat om te gaan met een verdachte in beperkingen. Mag de advocaat in die omstandigheid wel of geen contact opnemen met een potentiële getuige. Tussen de gangen door kwamen de kleine ergernissen over en weer ter sprake. De discussies onder leiding van de Amsterdamse rechter, mr. M. Diemer waren instructief en verhelderend. De avond als geheel heeft zondermeer bijgedragen aan een goede en professionele verhouding tussen het openbaar ministerie en de balie in Amsterdam. Onderling begrip en vertrouwen zijn daarvoor essentieel. Door je te verdiepen in elkaars functies en uitgangspunten, kan het vertrouwen alleen maar toenemen.

Professionele aanvaringen tussen het openbaar ministerie en leden van de balie, met name waar het gaat om strafrechtadvocaten, komen met enige regelmaat voor. Indien daarbij wederzijds begrip bestaat en respect wordt getoond kunnen die aanvaringen beheersbaar blijven. Wel bleek tijdens het diner pensant nog eens hoe gemakkelijk misverstanden kunnen ontstaan en hoe lastig het is deze weg te nemen.

Samen met de waarnemend deken Lian Mannheims, tevens portefeuillehouder strafrecht, acht ik het tot één van mijn taken zorg te dragen voor een meer dan goede verhouding met het openbaar ministerie, meer in het bijzonder met de hoofdofficier, mr. Leo de Wit.

Hoofdtak van de deken is het houden van toezicht. Concreet gaat het daarbij om het onderzoeken van klachten en het proberen daarin te bemiddelen. Ik heb daarin ook weinig keuze. De wet schrijft dat simpelweg voor. Daarnaast bevatten onze gedragsregels een aantal dekanale adviestaken. Hoewel deze werkzaamheden weinig ruimte laten voor "leuke dingen" lukt het van tijd tot tijd op dit vlak initiatieven te ontwikkelen. De afgelopen maanden geven daarvan een aantal aardige voorbeelden.

Dan doel ik niet in de eerste plaats op mijn deelname aan het jaarlijks grote kantorenoverleg, dat deze keer in Amsterdam werd gehouden. Een belangrijk forum waarop dit jaar uitvoerig is gesproken over de z.g. in house opleidingen van de grote kantoren. Namens de Amsterdamse Raad heb ik benadrukt hoe belangrijk het is dat jonge advocaten in brede zin met elkaar kennis maken door zoveel mogelijk gezamenlijk de beroepsopleiding te volgen. Voorkomen moet worden dat reeds onder jonge advocaten zich een tweedeling gaat voordoen tussen enerzijds stagiaires verbonden aan de grote kantoren en zij die de praktijk in kleiner verband beoefenen. Voor deze bezwaren bleek begrip te bestaan. De Algemene Raad toonde zich bereid haar beleid op dit punt bij te stellen.

Op 24 april vond de bijeenkomst plaats met vertegenwoordigers van z.g. eenmanspraktijk. Een historische bijeenkomst. Van de ruim driehonderd kantoren hadden zich ruim tachtig advocaten aangemeld. De daarvoor afgehuurde ruimte in De Balie bleek feitelijk te klein. Het was een bont en divers gezelschap met een grote variëteit aan opvattingen. Elders in dit nummer wordt over deze bijeenkomst uitgebreid verslag gedaan. Mij is vooral de betrokkenheid van de aanwezige beroepsgenoten bijgebleven. Op velerlei verzoek zal dit initiatief worden herhaald.

Op 25 april was ik aanwezig bij de Gooische Advocaten Vereniging waarvan de leden maandelijks in Hilversum bijeenkomen. Het is traditie dat de deken tenminste één maal per jaar deze vereniging bezoekt. Het belang van deze vereniging bleek mij nog eens uit een al enkele jaren bestaand initiatief van de leden om in Hilversum een gratis spreekuur te organiseren voor rechtzoekenden.

De trits "leuke dingen" kon in mei worden afgesloten met een succesvol Justitia. Pleidooien op hoog niveau kenmerkten de jaarlijkse pleitwedstrijd. Het onderwerp van het seminar daags daarna onder leiding van Humberto Tan: Advocaat, het ideale beroep of een beroep met idealen, was mij uit het hart gegrepen. De deelname aan dit seminar was bescheiden. Het is jammer dat een dergelijk belangrijk onderwerp naar verhouding weinig aandacht heeft gekregen van de met name jonge leden van de Amsterdamse balie. Het succes van Justitia 2007 in zijn totaliteit was er echter niet minder om, met veel dank aan de Justitia-commissie.

Goede onderlinge verhoudingen, wederzijds vertrouwen en respect. Het zijn niet alleen bouwstenen voor een goede relatie met het openbaar ministerie. De hiervoor door mij genoemde bijeenkomsten zijn evenzeer van belang voor de onderlinge betrekkingen tussen de Amsterdamse beroepsgenoten. ■

J.M.F.X. van Veggel

Overleg sector bestuursrecht

Een afvaardiging van de balie heeft tweemaal per jaar overleg met de sector bestuursrecht van de rechtbank. Tijdens dit overleg wordt van gedachten gewisseld over de bestuursrechtelijke procespraktijk. Daarbij is ook ruimte voor vragen en verzoeken tot aanpassing of verbetering. Het is mogelijk onderwerpen ter bespreking op te geven aan Sebastiaan Levelt (levelt@wieringa.nl). Het laatste overleg heeft plaatsgevonden op 11 mei 2007. Hieronder volgt het verslag van dit overleg door Matthijs Vermaat.

Overleg met sector bestuursrecht op 11 mei 2007

Aanwezig: Hans Kijlstra, Fleur Hoogendijk en namens de balie Matthijs Vermaat. Sebastiaan Levelt en Jochem Spaans waren verhinderd.

Het gesprek ging in de eerste plaats over de wens en noodzaak van het publiceren van uitspraken. De rechtbank wil dat in een behoefte van balie en burgers wordt voorzien. Wat de balie en/of de burger interessant vindt is voor de rechtbank echter niet altijd goed in te schatten. Het verzoek is daarom dat enkele advocaten over een periode van een aantal maanden bijhouden welke uitspraken zijzelf publicabel achten en waarom, zodat vervolgens nagegaan kan worden of die selectie overeen komt met die van de rechtbank.

Elke sector heeft tegenwoordig zijn eigen persrechter. Voor de sector bestuursrecht is dat mr. B. Mildner.

Over de gang van zaken op de zitting is ook van gedachten gewisseld. Hoewel door de rechtbank steevast wordt aangekondigd dat de tijd ter zitting kort is, wordt er nog vaak gepleit waarna de rechtbank pas vragen stelt. De suggestie is gedaan dat de rechtbank eventuele vragen tevoren opstuurt zodat partijen zich daarop voor kunnen bereiden. Anderzijds lijkt het zinnig om het pleiten te beperken en snel tot het stellen van de vragen over te gaan omdat daaruit duidelijk wordt wat de rechtbank nog onduidelijk vindt en nog nadere toelichting behoeft.

Wederom is aangekaart om beslissingen over bijvoorbeeld de vraag of iemand belanghebbende is in een vroeger stadium te beantwoorden dan in de uitspraak of op de zitting. Partijen kunnen zich daar dan beter op voorbereiden.

Regelmatig doet zich het verschijnsel voor dat na een gegrond beroep het bestuursorgaan wederom een afwijzend besluit neemt. De zaak komt dan voor de tweede (soms wel derde) keer bij de rechtbank aan de orde. Dit kan frustrerend zijn. Om een spoediger doorloop te bereiken is het nuttig om duidelijk aan te geven dat het om de tweede ronde gaat en een verzoek tot versnelde behandeling te doen en zonodig daarover te rappelleren. In voorkomende gevallen kan het toepassen van de bestuurlijke lus ook een oplossing bieden. ■

Bijeenkomst éénmanskantoren in de Balie

Eénmanskantoren, éénmenschkantoren, éénpitters. Hoe ze ook genoemd worden, de advocaten die zich op 24 april in de Balie aan het Kleine-Gartmanplantsoen 10 in Amsterdam verzamelden, hadden één ding gemeen. Zij zijn wars van bureaucratie en regelgeving. Het zijn gelijkgestemden, die wel bereid zijn afspraken te maken met collega-advocaten over kantoororganisatie, ziektevervangings en dergelijke, maar die verder volstrekt zelfstandig hun beroep willen uitoefenen. De keuze voor de Balie was toepasselijk, want een aantal van de aanwezige oudere advocaten, kon zich nog herinneren dat in het pand ooit de kantonrechter recht sprak.

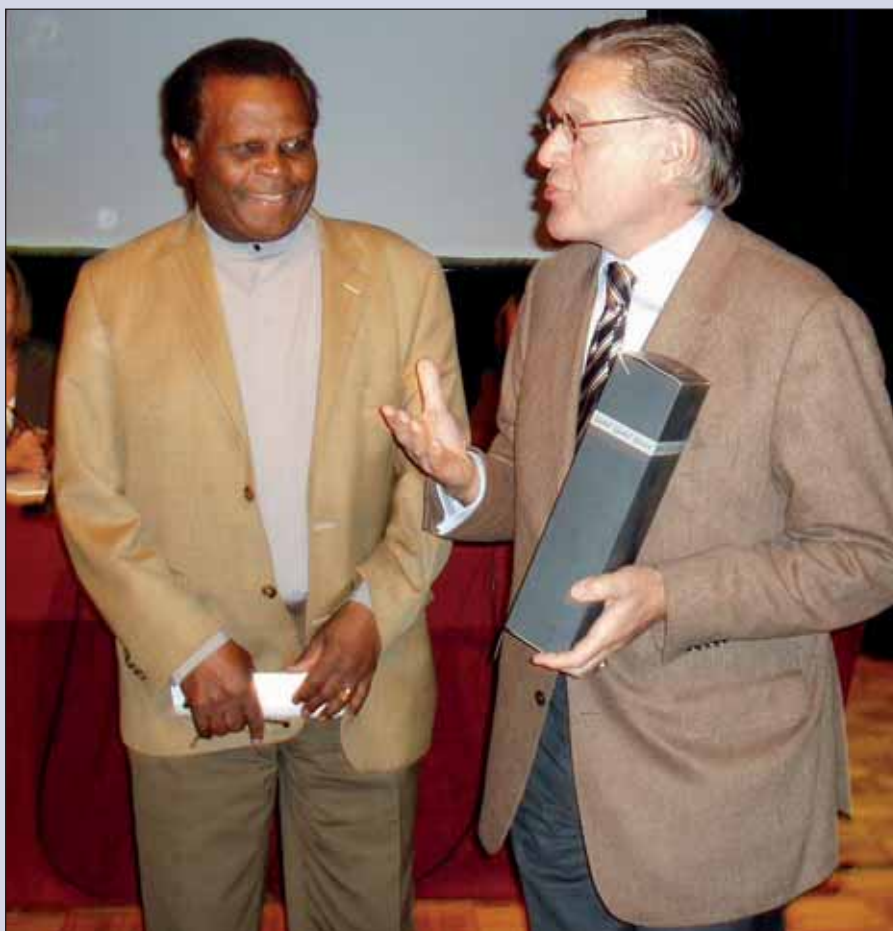
Door: Yna Heslinga

Het bleek een historische bijeenkomst. Van de ruim driehonderd éénmanskantoren in het arrondissement Amsterdam, hadden zich ruim tachtig advocaten aangemeld. Alle stoelen in de zaal waren bezet, toen de deken, Hans van Veggel, iedereen welkom heette. Voordat het technische gedeelte van de bijeenkomst begon, feliciteerde Hans van Veggel John Voorn voor het feit dat hij al veertig jaar actief is in de advocatuur.

Kwaliteitshandhaving

Wilma de Smit van de landelijke orde gaf daarna een toelichting over het kwaliteitstraject van de Nederlandse Orde van Advocaten. Zij vertelde dat het Steunpunt Kwaliteitszorginitiatieven Rechtsbijstand (SKIR) instrumenten ter verbetering van de kwaliteit van de advocatuur in Nederland op verschillende gebieden heeft ontwikkeld. Het meest bekend zijn de vakinhoudelijke eisen die aan advocaten worden gesteld. Iedere advocaat dient jaarlijks minimaal zestien punten te halen in het kader van de Permanente Opleiding.

Daarnaast bestaat er de zogenoemde audit, die één maal in de drie jaar verplicht is voor alle kantoren die toevoegingen doen. Bij

John Voorn, al meer dan veertig jaar werkzaam in de Amsterdamse advocatuur

de audit bekijkt een collega-advocaat of de kantoororganisatie aan de strenge regelgeving voldoet. Worden termijnen in de gaten gehouden, is vervanging bij plotselinge uitval geregeld en worden de dossiers goed bijgehouden? Verder is het cliënt tevredenheidsonderzoek (CTO) ontworpen. Met behulp van een vragenformulier kan de cliënt zijn mening geven over de dienstverlening van de advocaat. Dit vragenformulier, met voorbeeldvragen, kan via een aparte website (<http://cto.advocatenorde.nl>) gedownload worden. Als vierde en nieuw hulpmiddel ter verbetering van de kwaliteit kan worden gedacht aan intervisie, een methode voor gestructureerd collegiaal overleg. Naast de kennis, de kantoororganisatie en de dienstverlening, bepaalt namelijk ook de persoon van de advocaat de kwaliteit van het werk. Uit de discussie met de zaal, bleek dat er nog wel wat onbegrip en onbekendheid bestaat over de wijze waarop intervisie gestalte gaat krijgen. Het SKIR heeft een cursus kennismaking met intervisie ontwikkeld (<http://www.skir.nl>). Uit de zaal kwam het verzoek deze cursus meer toe te spitsen op de éénmanskantoren.

De Amsterdamse deken ging na deze toezegging uitgebreid in op het Rapport van de Commissie Advocatuur. Ook in dit rapport, waarin de kernwaarden van de advocaat nog eens met name worden genoemd, is er veel aandacht voor de kwaliteitshandhaving van het beroep. Een belangrijk element in het rapport is de één-loket gedachte voor mensen die niet tevreden zijn over hun advocaat. Volgens het rapport is het klacht- en tuchtrecht op dit moment weinig overzichtelijk. Als een cliënt op dit moment een klacht heeft over de declaratie, kan hij zich wenden tot de Geschillencommissie Advocatuur, mits de advocaat daarbij is aangesloten. De advocaat kan ook kiezen voor een begrotingsprocedure bij de Raad van Toezicht of een civiele procedure. De cliënt kan ook contact zoeken met de deken met een klacht over het excessief declareren van de advocaat. Het is de bedoeling van de Commissie Advocatuur dat deze verschillende mogelijkheden op elkaar

*Annemieke van Leuven
in gesprek met
Adrie van de Streek*

*De toehoorders van de
themadag in de zaal*

worden afgestemd, met de deken als centrale figuur. Eind mei gaat de Tweede Kamer in debat over het rapport en zal duidelijk worden wat de wensen van de politiek zijn. Eén ding lijkt zeker, de resultaatgerelateerde beloning – no cure no pay – zal slechts in zeer uitzonderlijke situaties worden toegestaan. Ook verwacht Van Veggel dat de opmerkingen over de gevolgen van de afschaffing van het procuraat nog tot een uitgebreide discussie in de kamer zullen leiden.

Jaarlijkse themadag

De aanwezigen lieten aan het einde van de bijeenkomst duidelijk blijken dat zij de bijeenkomst met gelijkgestemden bijzonder op prijs hadden gesteld. Zij pleitten er voor deze themadag jaarlijks te laten plaatsvinden. Verder vroegen de advocaten om overzichten van alle éénmanskantoren, opdat zij kunnen nagaan waar een andere éénpitter zich bevindt, zodat zij zonedig met die collega's afspraken over samenwerking kunnen maken. Ook Van Veggel verklaarde verheugd te zijn dat zoveel advocaten aan de oproep voor die middag gehoor hadden gegeven. Hij deed tenslotte de toezegging dat aan de wensen van de éénmanskantoren zal worden voldaan. Hij vertelde dat in het najaar een cursus actualiteiten gedragsrecht zal worden gehouden. ■

Het Balie Bulletin looft een prijs uit voor de advocaat die een nieuwe originele naam verzint voor de term éénpitter. De meest originele inzending wordt op een gepaste wijze beloond. Suggesties voor een nieuwe naam kunnen worden gemaild naar van.de.streek@aova.nl.

Van de Voorzitter

Zo, iedereen al weer een beetje bijgekomen van Justitia?

Eerlijk is eerlijk, op het moment dat ik dit schrijf is Justitia wat korter geleden dan op het moment waarop jullie dit lezen, maar mijn herinneringen zullen hoe dan ook nog wel een tijdje fris blijven. De Justitia-commissie had alles tot in de puntjes voor elkaar. De openingsborrel werd vanwege het weer helaas niet zo goed bezocht als verwacht. Er waren – met de opkomst van vorig jaar in het achterhoofd – voor de gelegenheid wél 400 oesters besteld. Laten we zeggen dat bepaalde mensen (waaronder ik) er alles, maar dan ook alles aan gedaan hebben die 400 oesters toch soldaat te maken. Is gelukt! De volgende dag heb ik me weer aangenaam laten verrassen door het hoge niveau van de pleiters. Als je één van deze deelnemers aan de pleitwedstrijden in het echte leven tegenover je hebt staan, zorg dan dat je goed beslagen ten ijs komt, als je niet volledig afgedroogd wilt worden.

Wat me wel een beetje tegenviel, is jullie opkomst tijdens het seminar. Volgens mij sloot het thema van Justitia, en dus het onderwerp van het seminar, goed aan bij wat er vandaag de dag leeft onder jonge

advocaten. Ik had daarom verwacht dat er meer mensen de moeite zouden hebben genomen om naar Panama te komen om de discussie aan te horen of zich daarin te mengen (al dan niet vrijwillig of op instigatie van Humberto Tan!). Ik hoor graag eens via de informele kanalen (hoor ik daar de borrel voorbij komen?) wat daarvan de oorzaak was: werkdruk, tentamens, mocht niet van kantoor (?!), of gewoon toch niet geïnteresseerd in het onderwerp? Gelukkig waren

jullie wel massaal aanwezig bij de prijsuitreiking van de pleitwedstrijden (Martijn de Birk gefeliciteerd!), cabaret en feest. Als ik zelf nog eens een feestje geef, dan huur ik zeker weten Miss Behave en Wanna Be A Star in met hun moddervette Duran Duran electro-remixes!

Vond je het leuk om met je collega's eens over iets anders te praten dan over onverschuldigde betaling? Kun je wel wennen aan iets anders dan tl-licht? Overweeg dan nog eens om naar een Jonge Balie activiteit te komen. Ontmoet bekenden of ontmoet onbekenden, neem een biertje of een Fristi. Hoor eens een uurtje na werktijd een goed verhaal aan en krijg er nog een punt voor ook. Het kan allemaal. De agenda vind je elders in dit blad.

Wil je weten wat en wanneer er precies plaatsvindt, stuur mij dan even een mailtje via vanremmen@legalscope.nl, dan zet ik je op de emaillijst en krijg je iedere twee weken een update. Ik hoop jullie daar allemaal te zien, juist degenen die nog nooit geweest zijn! ■

*Daan van Remmen,
voorzitter Jonge Balie Amsterdam*

Meer Justitia-foto's op pagina 24 ev.

Jonge Balie bezoekt Belgrado

De Mladi Pravnici Srbije, ook wel de Young Lawyers of Serbia (YLS) omdat dat nu eenmaal makkelijker in het gehoor ligt, organiseerden op 23 tot en met 25 maart van dit jaar voor de eerste keer de Belgrade International Legal Week. Een kleine delegatie van het bestuur van de Amsterdamse Jonge Balie bezocht dit evenement in Belgrado.

Door: Daan van Remmen

De YLS is wellicht niet helemaal te vergelijken met onze Jonge Balie, omdat het lidmaatschap openstaat voor advocaten, maar ook voor bijvoorbeeld rechtbankpersoneel en juristen bij internationale organisaties (al dan niet non-gouvernementeel). YLS werd pas vijf jaar geleden opgericht en is in die zin een betrekkelijk jonge vereniging (ter vergelijking: onze Jonge Balie werd in 1939 opgericht). Een aantal mensen van het bestuur van de vereniging hadden we al een aantal keer eerder ontmoet en we waren toen aangenaam verrast door hun enthousiasme en ambities. Die factoren deden ons besluiten af te reizen naar Belgrado en daar hun eerste internationale bijeenkomst mee te kunnen maken.

Regen

Bij aankomst leek Belgrado verdacht veel op Nederland: het regende als een gek en we deden anderhalf uur over het ritje van vliegveld naar centrum. Daar aangekomen hadden we dus nog maar kort de tijd om iets netjes aan te schieten en ons te haasten naar het Stadhuis. Hebben jullie de huldiging van de Servische winnares van het Songfestival heeft gezien? Precies, dat gebouw. Die avond werden de tien meest veelbelovende jonge juristen van het land gehuldigd. Stuk voor stuk bijzonder getalenteerde mensen (dat wisten we, omdat er een tolk voor ons geregeld was, die alles simultaan vertaalde!). Aansluitend was er een korte borrel met, hoe kon het anders, de eerste glaasjes slivovitsj. 's Avonds aten we heerlijk in het gezelschap van functionarissen van de Orde van

Een welkomstwoord van Arthur Kibbelaar, secretaris van de Nederlandse ambassade, die de evenementen mede mogelijk heeft gemaakt

Advocaten van Belgrado en onze Servische vrienden.

Lezingen

De volgende dag hadden verscheidene lezingen plaats, waaronder over de verschillende manieren om een Jonge Balie-vereniging op te zetten en vorm te geven. De voorzitter van de European Young Bar Association, Ben Rigby, en ikzelf hebben daar een presentatie gegeven over onze achtergronden, doelen en middelen. Het – Servisch gesproken – middagdeel hebben we aan ons voorbij laten gaan en die paar gewonnen uurtjes hebben

we te baat genomen om de stad te verkennen. Later die middag zijn we weer aangehaakt bij het Mensenrechten-filmfestivalletje van vier korte documentaires en gesprekken met de makers. Vooral de bijdragen over de in Servië nog altijd wijdverbreide haat jegens homo's en lesbiennes en over de Internally Displaced Persons, de 'binnenlandse' Kosovo-vluchtelingen, maakten veel indruk.

Gastvrij

Die avond werd de tot dan toe al fantastische Servische gastvrijheid afgetopt in een *kafana*, een traditioneel café of restaurant. We aten wederom heerlijk (vraag bij je Turkse supermarkt eens naar 'ajvar', koop een stuk schapenkaas, rooster wat vlees en je bent goed op weg). En er werd weer gevolksdanst op traditionele muziek! Ik merk nu dat ik daar vorig jaar ook al over schreef naar aanleiding van ons bezoek aan Edinburgh. Toen vond ik het ook al zo leuk! En nu weer! Vier pasjes leren, aanhaken naast dat leuke meisje en je bent zo een half uurtje zoet. Daarna hebben we nog de iets conventionele danspassen laten zien in zo'n andere hoofdstedelijke uitgaansgelegenheid: één van de boten in de Sava die als disco dienen.

Fanstastisch

De volgende dag moesten we vanwege onze vlucht helaas bedanken voor de ons nog aangeboden afsluitende lunch. Een kleine 40 uur Belgrado: het was oprecht een fantastische ervaring. Onze Servische collega's hebben echt een visie over de richting waarin ze hun land willen helpen en doen er alles aan

binnen hun macht om een betere toekomst voor Servië te helpen bewerkstelligen. In het buitenland presenteren ze zich ook wel als Future Decision Makers, en ik geloof direct dat ze dat daadwerkelijk zijn. En ook al kunnen ze minder goed zingen dan Marija Serifovic, ze zijn in ieder geval knapper.

Wil je meer weten over je Servische collega's en hun bezigheden, kijk dan op hun mooie website www.mps.org.yu. ■

*Foto rechtsboven:
toehoorders bij het congres*

*Hieronder: klappen, dansen
en zingen in Belgrado.*

Advertentie

www.advocatencoaching.nl

Mr A.C. Oberman, Amsterdam

Justitia 2007

We hoeven maar weinigen onder jullie uit te leggen wat Justitia is. Voor de enkeling aan wie het allemaal voorbij is gegaan: Justitia is het jaarlijks terugkerende driedaagse evenement dat georganiseerd wordt door en voor Amsterdamse advocaten. Dit jaar was het thema: “Advocaat, het ideale beroep of een beroep met idealen”. Voor degenen die dit fantastische evenement hebben gemist, en voor hen die er graag nog even aan terugdenken, volgt hier een korte terugblik.

Door: Frauke van der Beek

Woensdag 9 mei

Op woensdag vond de openingsborrel plaats bij Proeflokaal Janvier op het Amstelveld. Helaas zat het weer niet mee, maar dankzij de prachtige locatie, de aanwezigheid van de oesterkoning en de vele gasten werd het toch nog een uiterst geslaagde avond. De borrel ging dan ook door tot ver na middernacht...

Donderdag 10 mei

De deelnemers aan de pleitwedstrijden hadden het kennelijk niet zo laat gemaakt; zij oogden allen fris en maakten stuk voor stuk een meer dan uitgeslapen indruk op de donderdag die traditioneel in het teken van de Amsterdamse pleitwedstrijden staat. In een statige zittingszaal van het Gerechtshof namen zes eisers het op tegen zes gedaagden, in een door professor Edgar du Perron geschreven casus over *second life*, een spel op internet waar veel deelnemers voorafgaand aan de pleitwedstrijden slechts vaag iets over hadden gehoord. Het werd een fantastisch schouwspel met in de hoofdrol Ally Owl en Tovar Perlash, twee fantasiefiguren die virtuele wereld hadden verlaten om in *real life* de degenen te kruisen.

De jury, bestaande uit de president van het Gerechtshof (mr. Schipper), de Deken van de Amsterdamse Orde (mr. Van Veggel) en de winnaar van vorig jaar (mr. Bovens), hoorde het allemaal en probeerde grip te krijgen op het geschil dat zich had afgespeeld in

de wereld van *Avatars en Furry's*. Tussen de rondes door was er voor de deelnemers een lunch waarbij genoten werd van broodjes en van het mooie uitzicht vanuit het restaurant ‘Herengracht’. Na gedane arbeid werd de dag afgesloten met een borrel in ‘GeSpot’ en vervolgens een overheerlijk diner in ‘The Mansion’.

Na het diner haakten ook de eerste buitenlandse gasten aan. Samen met hen werd tot in de late uurtjes genoten van de diverse cocktails die de barman van ‘The Mansion’ voor iedereen had klaarstaan.

Vrijdag 11 mei

Deze dag ving aan met een bezoek aan museum Van Loon. De organisatie van Justitia had een privé rondleiding georganiseerd voor alle gasten, hetgeen bij iedereen zeer in de smaak viel. Na de rondleiding werd er geluncht in Hotel L'Europe. Tijdens de lunch werden alle binnen- en buitenlandse gasten van harte welkom geheten door de Deken en de voorzitter van de Jonge Balie Amsterdam, Daan van Remmen. Na de culinaire tussenstop ging men per boot naar ‘Panama’, waar de rest van het programma plaatsvond. Tijdens het seminar, dat werd gepresenteerd door Umberto Tan, werd aan de hand van diverse stellingen het thema van Justitia 2007 (“Advocaat, het ideale beroep of een beroep met idealen”) nader onder de loep genomen. De panelleden verdedigden met verve hun standpunten, hetgeen meerdere malen tot

verhitte discussie leidde. Over de idealen van de Amsterdamse advocaten is kennelijk het laatste woord nog niet gezegd.

Na het buffet ging het meer officiële gedeelte van het programma door met de bekendmaking van de winnaar van de pleitwedstrijden. De jury had het moeilijk maar had de volle dag bedenktijd goed besteed door uiteindelijk mr. M. de Birk tot winnaar uit te roepen. Zijn naam staat voor altijd in een ereplaquette (en in onze geheugens) gegrift en daarnaast kan hij zich voortaan richting zijn pleidooien begeven in zijn fonkelnieuwe maatpak, dat hem als prijs werd aangeboden.

Direct daarna was het tijd voor het cabaret. Wat een show was dat! Maarten Swart had als regisseur wederom een prachtige show neergezet. Er was plaats voor een lach en een traan, liedjes van kinderen voor kinderen werden afgewisseld met keiharde rock ‘n roll en een sketch over de vergadering van de plaatselijke buurtvergadering werd in een mum van tijd verruild voor een act waarin de gesproken tekst volledig was vervangen door gefluit.

Dankzij het cabaret zat de sfeer nog voordat het feest begonnen was er al goed in. En dat werd naarmate de avond vorderde alleen maar beter! Tot in de kleine uurtjes werd er gedanst op verschillende DJ's en de band, slechts om tussendoor de honger te stillen bij de oesterman (alweer!), de dorst te lessen

aan de cocktailbar of even te poseren voor de fotograferende meisjes van 'Models at Work'. Heb je iets te veel genoten van dit alles en ben je vergeten hoe je er bij liep? Kijk je zakken na op de foto's die ter plekke genomen werden of ga naar www.stichting-justitia.nl en bekijk de foto's!

Zaterdag 12 mei

De meesten onder ons zullen de zaterdag benut hebben voor een schoonheidsslaapje of een krantje in het park. Voor de buitenlandse gasten was er nog een afsluitende lunch in de Industriële Groote Club op de Dam. Met deze lunch kwam een officieel einde aan Justitia 2007: een vermoeiend, maar in alle opzichten fantastisch evenement.

Het organiseren van Justitia is geen gemakkelijke taak en ieder jaar zijn de verwachtingen hooggespannen. Ook dit jaar heeft de Justitia-commissie zichzelf weer overtroffen. We kijken met zijn allen onder meer terug op (onder veel meer!) een hoogstaande pleitwedstrijd, een hilarisch cabaret en onvergetelijk feest. Onze onmetelijke dank gaat daarom uit naar de Justitia-commissie, de pleiters en de cabaretiers, de sponsors en iedereen die mee heeft geholpen Justitia 2007 te maken tot het succes dat het geworden is. En daar mag u zichzelf best toe rekenen! Tot volgend jaar! ■

Beëdiging in zomermaanden

BEËDIGINGSREKESTEN UITERLIJK 29 JUNI 2007 INDIENEN BIJ DE RECHTBANK

Indien u een stagiaire in dienst gaat nemen die in september 2007 aan de beroepsopleiding zou willen deelnemen, dan is het volgende van belang:

De rechtbank zal in augustus 2007 weer extra beëdigingen vaststellen. Het Bureau van de Orde zal zorgdragen voor een evenredige verdeling over deze beëdigingsdata.

De rechtbank heeft laten weten dat het beëdigingsrekest uiterlijk op 29 juni 2007 bij de griffie van de rechtbank moet zijn ingediend, om in augustus beëdigd te kunnen worden.

Om in de beroepsopleiding van september 2007 geplaatst te kunnen worden dienen stagiaires zich uiterlijk 31 juli 2007 te hebben ingeschreven bij de NOvA en uiterlijk in augustus 2007 beëdigd te zijn.

N.B. Het rekest moet in tweevoud worden ingediend, met de volgende bijlagen:

Het rekest moet persoonlijk worden ingediend bij de centrale balie van de rechtbank, (in tweevoud) met de volgende bijlagen:

- kopie geldig identiteitsbewijs (paspoort of identiteitskaart);
- kopie van de bul, alsmede van de cijferlijst (bij het indienen van het rekest dient u de originele bul te tonen);
- Verklaring Omtrent het Gedrag (V.O.G.) (die niet ouder dan 2 maanden mag zijn, geadresseerd op het

huisadres). Indien u nog niet over een V.O.G. beschikt dient u een kopie van het ingevulde aanvraagformulier bij te voegen;

- indien van toepassing: verklaring ex artikel 2 lid 2 Advocatenwet uit het arrondissement waar verzoeker eerder stond ingeschreven.

*N.B. Het verkrijgen van een Verklaring Omtrent Gedrag duurt twee tot maximaal vier weken. Vraag de Verklaring Omtrent Gedrag dan ook ruim op tijd aan!
Nadere informatie hierover kunt u verkrijgen*

bij het Centraal Orgaan Verklaring Omtrent Gedrag (COVOG) te bereiken via internet www.justitie.nl of telefonisch 070-3707234.

N.B. Voor het indienen van een rekest is griffierecht verschuldigd.

Het leek ons goed u hierop attent te maken.

Met vriendelijke groet,

*Bureau van de Orde van Advocaten
In het Arrondissement Amsterdam*

Mutaties Balie

Als advocaat en procureur zijn beëdigd:

<i>Advocatenkantoor Leunissen</i> mr C.S. Leunissen	7-5-2007
<i>Autoriteit Financiële Markten</i> mr. P. van Duijvenvoorde	19-3-2007
<i>AKD Prinsen Van Wijmen N.V.</i> mr. P. van Duijvenvoorde mr. R.M. le Mair mr. J.E. Mazel mr. L.E. Hoorntje mr. C.A.P. Vorst mr G.Ch. van Daal mr. F.L.C. Slot	19-3-2007 5-3-2007 23-4-2007 23-4-2007 23-4-2007 19-3-2007 10-4-2007
<i>Gemeente Amsterdam</i> mr. F.M.J. Derks	7-5-2007
<i>Baker & McKenzie Amsterdam N.V.</i> mr. I. Schraffordt Koops	8-5-2007
<i>Beks Beks & Horst Advocaten</i> mr. L.J. Hilhorst	8-5-2007
<i>Advocatenkantoor Berenschot</i> mr. M.A.B. Berenschot	5-3-2007
<i>Blenheim</i> mr. M.D. van den Brink	8-5-2007
<i>Boekel De Neree</i> mr. M.J.B.R. Hermans	23-4-2007
<i>Bos & Partners Advocaten</i> mr. D.H.S. Hulsewé	7-5-2007
<i>De Brauw Blackstone Westbroek</i> mr. M.J.A.C.M. Blaak mr. A.M.C. Vos mr. J.F. van Nouhuys	23-4-2007 23-4-2007 2-4-2007
<i>Brink Attorneys Amsterdam</i> mr. N. Hendriksen	19-3-2007

Mw. mr. I. Schraffordt Koops, beëdigd op 8-5-2007

In

Wat is uw achtergrond?

Vanwege mijn interesse in het arbeidsrecht en mijn onderzoek naar de Europese Ondernemingsraden kwam ik al snel in aanraking met de FNV. Bij de FNV heb ik vervolgens ruim zes jaar gewerkt in verschillende juridische functies. In 2002 werd ik senior secretaris voor handelskamer van het Gerechtshof Amsterdam. Alhoewel inhoudelijk een hele leuke functie, zijn de doorgroei mogelijkheden bij het Gerechtshof niet groot, waardoor ik in 2004 ben gaan werken als arbeidsrechtjurist bij de Retirement afdeling van Towers Perrin. Daarnaast heb ik samen met een collega van Towers Perrin een jurisprudentiebundel over pensioenrecht samengesteld, die in januari 2006 door SDU uitgevers is uitgegeven.

Bij welk kantoor gaat u werken en waarom heeft u voor dat kantoor gekozen?

Eind vorig jaar werd ik door een headhunter benaderd voor mijn huidige functie bij Baker & McKenzie. Baker & McKenzie biedt mij de kans om samen met Irene Vermeeren-Keijzers de bestaande pensioenrechtpraktijk verder uit te bouwen. Bovendien krijg ik hier de kans om mij, vanuit pensioenrechtelijk perspectief, toe te leggen op de zeer dynamische praktijk van fusies en overnames (M&A), een rechtsgebied waar ik bij Towers Perrin reeds aan heb geroken. Hoewel er bij Baker & McKenzie hard gewerkt wordt, is de sfeer heel goed, er is ruimte voor flexibele werktijden en wordt er veel geïnvesteerd in opleiding. Allemaal zaken die ik uitermate belangrijk vind voor mijn werkomgeving.

Op welk rechtsgebied gaat u zich toeleggen?

Ik zal mij primair toeleggen op pensioenrecht, maar pensioenrecht zal altijd een onderdeel blijven van arbeidsrecht en kan je naar mijn mening daar dan ook niet los van zien.

Waarom kiest u voor de advocatuur?

Bij de organisaties waar ik voor gewerkt heb, kon ik, ondanks mijn proceservaring en het feit dat ik voldoende uren in de rechtzaal heb doorgebracht, nooit toetreden tot de advocatuur. Hoewel het voor mijn huidige praktijk, niet echt noodzakelijk was om tot de advocatuur toe te treden, er wordt immers niet zo heel vaak geprocedeerd op het gebied van pensioenrecht, biedt het wel de mogelijkheid om als het moet partijen in rechte te betrekken.

Wat verwacht u van de advocatuur?

Mijn verwachtingspatroon is wat dat betreft waarschijnlijk anders dan voor advocaten die rechtstreeks uit de studiebanken de advocatuur binnenkomen. Ik ben de afgelopen jaren zowel goede als slechte advocaten tegengekomen en alles ertussenin, van alle maten en soorten advocatenkantoren. Ik verwacht daarom niet zozeer iets van "de advocatuur" als geheel. Ik heb een groot respect voor mensen met kennis van zaken en passie voor hun werk en ben in de gelukkige omstandigheid dat ik bij Baker & McKenzie daarvan veel mensen om me heen heb.

Mutaties Balie

<i>Brinkhof Advocaten</i> mr. P.P.J. van Ginneken	7-5-2007	<i>Korvinus & Abeln advocaten</i> mr. K.P.C.M. Grimbrère	8-5-2007	<i>Abma Schreurs Advocaten</i> mr. L.A.H.A. van Maarseveen	8-5-2007
<i>Advocatenkantoor</i> <i>A.C.J.G. Bruijn-Van der Henst</i> mr. A.C.J.G. Bruijn- van der Henst	23-4-2007	<i>KPMG Meijburg & Co.</i> mr. J.R.R. Oevering	23-4-2007	<i>Simmons & Simmons</i> mr. S.A.H.J. Warringa	5-3-2007
<i>Clifford Chance</i> mr. C.P.R.M. Dekker	7-5-2007	<i>Kranendonk & Hupkes</i> mr. F.M. Lemmens	10-4-2007	mr. B.T.B. Siemers	5-3-2007
mr. R.W. Groen	8-3-2007	<i>Lovells</i> mr. M.J. de Boer	2-4-2007	mr. B.S.J.M. van Gangelen	5-3-2007
mr. E. Koh	8-5-2007	mr. J.J.A. Wiercx	10-4-2007	mr. B. Panjeh Shahi	23-4-2007
<i>Van Diepen Van der Kroef Advokaten</i> mr. M.L. Joha	10-4-2007	mr. D.M. Brinkman	7-5-2007	mr. M.J.C. Richert	19-3-2007
		mr. M. Mel	10-4-2007	mr. M.L.M. Bindels	19-3-2007
<i>DLA Piper Nederland N.V.</i> mr. M. Hiemstra	2-4-2007	<i>Van Mens & Wisselink</i> mr. M. Eversteijn	10-4-2007	mr. R.A. van Driel	19-3-2007
mr. G.A. Quak	10-4-2007	mr. M. van der Velden	10-4-2007	mr. G.H. Gispén	2-4-2007
<i>Van Doorne N.V.</i> mr. I.A. van Houten	8-5-2007	mr. J.A. van de Hoef	8-5-2007	mr. P. Kuipers	19-3-2007
mr. S.F. Knijnenburg	8-5-2007	mr. D.J. Prinsen	5-3-2007	mr. M.M. Roelofs	19-3-2007
mr. M.A. Broekman	8-5-2007	<i>Muller, Schram & Kaouass advocaten</i> mr. M.C. Spil	10-4-2007	<i>Spuistraat 10 Advocaten</i> mr. J.E. Dijk	7-5-2007
<i>Fort Advocaten</i> mr. M.J. Tops	8-5-2007	<i>NautaDutilh</i> mr. P.C. Leegwater	10-4-2007	<i>Van der Steenhoven Advocaten</i> mr. P. Kok	8-5-2007
<i>Van Gessel Advocaten</i> mr. J. van der Putte	10-4-2007	mr. S. Belhaj	10-4-2007	<i>Stibbe</i> mr. I.E. Hofhuis	10-4-2007
mr. B.A.F. van Drimmelen	5-3-2007	mr. M. Gideonse	19-3-2007	<i>Van Till Advocaten</i> mr. S.M. van Groeningen	8-5-2007
<i>Hellingman Bunders Advocaten</i> mr. I.S. Toff	8-5-2007	mr. M.J. Zandbergen	8-5-2007	<i>Versteeg Wigman Sprey advocaten</i> mr. J.V. van Balen	5-3-2007
<i>Houthoff Buruma</i> mr. P.S. Bakker	19-3-2007	mr. R. Franken	8-5-2007	<i>Vestius Advocaten</i> mr. C.V.E. Roeloff	23-4-2007
mr. N.E.S. Bergen	2-4-2007	<i>De Nerée & Tuinman Advocaten</i> mr. K.A.C. de Marez Oijens- Wuisman	5-3-2007	<i>Vink & Partners</i> mr. P.H. van Goethem	2-4-2007
mr. A.A. Bloemberg	10-4-2007	<i>Van Raalte Advocaten</i> mr. R.M. Mijnsbergen	10-4-2007	<i>Wintertaling Advocaten</i> mr. P.C. de Goede	8-5-2007
mr. S.C. Lambrechtsen	5-3-2007	<i>Advocatenkantoor mr K. Ramdhan</i> mr. S. Akkas	10-4-2007		
<i>Van Kempen Mesters Kramer Advocaten</i> mr. A.G. Hendriks	10-4-2007	<i>De Roos & Pen advocaten</i> mr. C.E.M. Marsé	10-4-2007		
<i>Kennedy Van der Laan</i> mr. J.P.M. Simons	10-4-2007	<i>Van Rossem Advocaten</i> mr. M. Roeloffzen	8-5-2007		
mr. S.J. Schijf	8-5-2007	<i>Mr. P. Rost Onnes</i> mr. P. Rost Onnes	23-4-2007		

**Als advocaat en procureur zijn
uitgeschreven:**

mr. D.E. Alink	25-3-2007
mr. M.W. Bakker	19-3-2007
mr. L.A. Banning	29-3-2007
mr. J.A.K. van den Berg	1-4-2007
mr. M. Berghuis	1-3-2007
mr. I.M. Bilderbeek	1-4-2007
mr. M. Blom	19-3-2007
mr. H.I. van den Heuvel- Boonstra	4-4-2007
mr. G.A. Bos	11-5-2007
mr. T.V.E. Bouma	8-3-2007
mr. M. Briedé	25-4-2007
mr. B. Brokkaar	6-3-2007
mr. J.C. Bruijntjes	8-5-2007
mr. J.A. Burema	1-4-2007
mr. J. Eichhorn	5-3-2007
mr. N.G. Engering	23-4-2007
mr. S.J.H. Evans	30-3-2007
mr. H.G. van Everdingen	1-5-2007
mr. M.I. Friedman	1-5-2007
mr. J. Groot Koerkamp	19-4-2007
mr. A.M. Grüşchke	1-3-2007
mr. S.R. Hagen	16-3-2007
mr. G. 't Hart	16-3-2007
mr. M. van Harten	1-5-2007
mevrouw B.M. Vos-Hartmann	15-4-2007
mr. I.L.G.M. Hermans	13-3-2007
mr. S.M. de Hoop Scheffer	1-4-2007
mr. C.M. Joustra	1-3-2007
mr. P.W.L. van Kooten	1-5-2007
mr. J. Korzelius	1-3-2007
mr. R.A. Kronenberg	1-3-2007
mr. M. de Leeuw	3-5-2007
mr. K. van Lessen Kloeke	16-3-2007
mr. Y.A. Maasdam	30-3-2007
mr. M. van der Maat	13-3-2007
mr. E.E. Matthijsen	1-4-2007
de heer McGillivray	1-5-2007
mr. B.M. Mendel	27-3-2007
mr. A.C. Meulenkamp	23-4-2007
mr. T.A. Mulder	30-3-2007
mr. D.Th.L. Oosterbaan	27-3-2007
mr. D.A. Oranje	1-4-2007
mr. B.W.G. Orth	27-4-2007
mr. S.C. Ozinga	1-5-2007
mr. K. Penning	14-5-2007

**mw. mr. A.C. Oberman,
uitgeschreven op 31-12-2006:**

Out

Hoe lang en in welk rechtsgebied hebt u in de advocatuur gewerkt?

Ik ben advocaat geweest van 1 januari 1982 tot 1 januari 2007. Vóór 1982 was ik werkzaam bij universiteit, gemeente en in het bedrijfsleven. Gedurende ongeveer 10 jaar voerde ik een algemene praktijk met de nadruk op strafrecht en arbeidsrecht. Mijn praktijk was gemengd sociaal en commercieel. Sinds 1993 richtte ik mij vooral op arbeidsrecht en auteursrecht.

Wat zijn de belangrijkste redenen voor uw vertrek uit de advocatuur?

Rond 2000, ik werkte al bijna 20 jaar in de advocatuur, begon ik mij te bezinnen op andere mogelijkheden. Mede om gezondheidsredenen besloot ik mijn ervaring in advocatuur en mijn levenservaring in te gaan zetten voor jonge en beginnende advocaten. Dat doe ik sinds 2002. Inmiddels bevalt mij dat zo goed dat ik besloten heb mij daar geheel op te richten en de advocatuur als actief advocaat te verlaten per 1 januari jl.

Hoe ziet uw nieuwe dienstbetrekking eruit?

Ik ben niet in dienstbetrekking, maar ben eigen baas. Mijn werk bestaat uit het coachen van advocaten die om verschillende redenen behoefte hebben aan een klankbord buiten hun kantoor. Daarbij is het een groot voordeel dat ik het vak, met de daarbij behorende eigenaardigheden, ken. Het gaat overigens niet om een buitenpatronaat of vakinhoudelijke opleiding, maar om kwesties als: hoe houd ik het overzicht; hoe vind ik balans tussen werk en privé; hoe ga ik om met cliënten, ondersteunend personeel en management, etc.

Denkt u ooit weer tot de Balie toe te treden?

Dit werk geeft mij grote voldoening. Mijn ervaringen in het werkende leven, ook buiten de advocatuur, blijken van grote waarde. Ik heb het gevoel een bijdrage te kunnen leveren en iets door te kunnen geven van wat ik in de loop der jaren geleerd heb. Dus neen, ik verwacht niet dat ik weer toe zal treden tot de Balie.

mr. H.J. Postmus	11-4-2007	mr. A.M.C. Roth-Verweij	1-3-2007
mr. M. Rijken	1-4-2007	mr. E.T. Visser	1-4-2007
mr. K.J.M.M. Roelofs	27-3-2007	mr. C.M.D. de Waele	5-3-2007
mr. I.J. de Roos	27-4-2007	mr. I.E. Weijers	27-4-2007
mr. R. Schellaars	27-4-2007	mr. M.W. de Wolf	26-4-2007
mr. M.A.P. Schouten	27-3-2007	mr. V.A. Wollenberg	7-5-2007
mr. A.G. Sibarani	10-4-2007		
mr. C.W. Simonis	30-3-2007		
mr. L.H.R. Smit	1-5-2007		
mr. L. Spaaij	1-4-2007		
mr. N.C. van Steijn	3-5-2007		
mr. L. Stevens	1-3-2007		
mr. C.M. Strengers	1-5-2007		
mr. H.C. Tonnaer	1-4-2007		

Overige wijzigingen

Rectificatie:

Het nieuwe adres van Wiersma Van Campen Vos is sinds 1 januari 2007: Dam 7, 1012 JS Amsterdam. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Overleden:

Mr. J.C. Bruintjes is op 8 mei 2007 overleden.

Naamswijziging:

De tenaamstelling van Nolen Advocaten is vanaf 1 januari 2007 gewijzigd in Amstel Advocaten, adres wijzigt in Amstel 270, 1017 AM Amsterdam. Internet: www.amstel-advocaten.nl. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

De tenaamstelling van Advocatenkantoor Eisenmann is vanaf 1 maart 2007 gewijzigd in Eisenmann & Ravenstijn. E-mail: info@eisenmann.org. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

De tenaamstelling van Advocatenkantoor Ruisbroek Jetten is vanaf 16 maart 2007 gewijzigd in Global Ruitenbergh Advocaten. Het nieuwe adres is: Piet Heinkade 215, 1019 HM Amsterdam. E-mail: info@globalruitenbergh.com. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

De tenaamstelling van Advocatenkantoor Kalff Katz & Ko is vanaf 20 maart 2007 gewijzigd in Kalff & Katz Advocaten. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

De tenaamstelling van Leidsegracht 3 Advocaten is vanaf 1 april 2007 gewijzigd in Van den Bergh & Bakers Advocaten. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Adreswijziging:

Mr. M. Jelts is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Advocatenkantoor Schwartz in Amsterdam.

Mr. C.C.A. van Rest is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Van Diepen van der Kroef Advocaten in Amsterdam.

Mr. N.M.N. Voogd is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Kennedy van der Laan in Amsterdam.

Mr. C. Wiggers is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Kennedy van der Laan in Amsterdam.

Mr. H.C. de Boer is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Faasen & Partners in Amsterdam.

Mr. J. Langer is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Stek Advocaten in Amsterdam.

Het nieuwe adres van Mr. R.H. Bos is vanaf 1 maart 2007 als volgt: Boterdiepstraat 6hs, 1079 SW Amsterdam. Tel. 06-5123 8182, fax (020) 642 84 42. E-mail: roelofbos@wanadoo.fr.

Mr. G.M.G. Dony is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Clifford Chance in Amsterdam.

Mr. A. Franken is vanaf 5 februari 2007 werkzaam bij Baker & McKenzie in Londen.

Mr. J.H.B. Crucq is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Greenberg Traurig in Amsterdam.

Mr. M.J. Tausk is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Baker & McKenzie in Amsterdam.

Mr. D.P. van den Bergh is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Rechtstaete Vastgoedadvocaten in Amsterdam.

Mr. R.K. Uppal is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij De Koning & Renes Advocaten in Amsterdam.

Het nieuwe adres van Advocatenkantoor Van Berk is vanaf 1 maart 2007 als volgt: Huizerstraatweg 16e, 1411 GN Naarden. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Mr. M.E.W.K.A. van der Put is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij De Haven in Amsterdam.

De tenaamstelling van het nieuwe advocatenkantoor van mr. H. Vermeulen is vanaf 5 maart 2007 als volgt: Mr. H. Vermeulen, Nieuwerhoek 54, 1081 CB Amsterdam. Tel. (020) 331 88 38. E-mail: vermeulen@kpnplanet.nl.

Het nieuwe adres van Mr. A.C. Herweijer is vanaf 1 maart 2007 als volgt: Postjeskade 51, 1058 DG Amsterdam. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Mr. C.M. Lenstra is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Gemeente Amsterdam.

Mr. W.E. Killestijn is vanaf 5 februari 2007 werkzaam bij Stek Advocaten in Amsterdam.

Mr. A.J. de Boode is vanaf 12 maart 2007 werkzaam bij Greenberg Traurig in Amsterdam.

Mr. D. Brinkhuis is vanaf 19 maart 2007 werkzaam bij Simmons & Simmons in Amsterdam.

Het nieuwe adres van Certa Legal Advocaten is vanaf 1 april 2007 als volgt: Keizersgracht 620, 1017 ER Amsterdam. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Vanaf 1 april 2007 gaat Oosterbaan & van Eeghen samen met Warendorf Advocaten, de tenaamstelling wordt Warendorf Advocaten, Koningslaan 42, 1075 AE Amsterdam. Tel. (020) 798 82 00, fax (020) 798 82 01. E-mail: info@warendorf.nl.

Mr. M.C. van Rijswijk is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Lexence N.V. in Amsterdam.

Mr. J.W.P. Beijen is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Advocatenkantoor Vink Veldman & Swier in Amsterdam.

Mr. A.M. Langeloo is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Unger Hielkema Advocaten in Amsterdam.

Mr. K.M. van Geijn is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Lovells in Amsterdam.

Mr. T.S. Jansen is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Faasen & Partners in Amsterdam.

Mr. M.N. Hasselt is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Van Diepen Van der Kroef in Amsterdam.

Het nieuwe adres van Advocatenkantoor Cnossen c.s. is vanaf 1 april 2007: Korte Zoutkeetsgracht 1, 1013 MC Amsterdam. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

De tenaamstelling van het nieuwe kantoor van mr. Hu is vanaf 1 april 2007 als volgt: Advocatenkantoor Hu, Weteringschans 108, 1017 XS Amsterdam. Tel. (020) 623 08 66, fax (020) 620 66 12. E-mail: info@advocaatvoorondernemers.nl.

Mr. A.J. Lely is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Simmons & Simmons in Amsterdam.

Mr. B.H.M. Schipper is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Bousie Advocaten in Amsterdam.

Het nieuwe adres van Mr. B. Snoeij is vanaf 1 april 2007 als volgt: Vondelstraat 11E, 1054 GC Amsterdam. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Mr. J.B. de Jong is vanaf 1 april 2007 werkzaam bij Pesman Advocaten in Amsterdam.

Het nieuwe adres van Kalff & Katz Advocaten is vanaf 5 april 2007 als volgt: Concertgebouwplein 9 II/III, 1071 LL Amsterdam. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Mr. J.M.S. Hoogma is vanaf 1 juni 2007 werkzaam bij Kennedy Van der Laan in Amsterdam.

Mr. M. van den Eijnden is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Norton Rose Advocaten in Amsterdam.

Mr. D.I. Madunic is vanaf 17 april 2007 werkzaam bij Friedberg Oudendijk Advocaten in Amsterdam.

Mr. A.J. Raat is vanaf 16 april 2007 werkzaam bij Advocatenkantoor Blaisse in Amsterdam.

De tenaamstelling van het nieuwe advocatenkantoor van mr. M.E. Haak is vanaf 1 april 2007 als volgt: Advocatenkantoor mr. ing. M.E. Haak, Slangenburger 26, 1082 JW Amsterdam.

De tenaamstelling van het nieuwe advocatenkantoor van mr. J.M. De Boer is vanaf 1 mei 2007 als volgt: De Boer Advocatuur & Mediation, Lomanstraat 1, 1075 PS Amsterdam. Tel. (020) 675 40 11, fax (020) 675 90 787. E-mail: info@amdeboer.nl.

Mr. A.V.V. de Vlaam is vanaf 1 maart 2007 werkzaam bij Lovells in Amsterdam.

Het nieuwe adres van Emesque Advocatuur is per 1 mei 2007 als volgt: Melkweg 2a, 1251 PS Laren. Tel. (035) 533 81 51, fax (084) 715 05 48. E-mail: emesque@hetnet.nl.

Het nieuwe adres van advocatenkantoor Walker & Wittensleger is per 1 mei 2007 als volgt: Hunzestraat 70, 1079 WE Amsterdam. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Mr. H.E. Bast is vanaf 5 mei 2007 werkzaam bij Van Doorne in Amsterdam.

Mr. C.S.M. Allegra is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Van Mens & Wisselink in Amsterdam.

De tenaamstelling van advocatenkantoor Kranendonk Hupkes & Penning is vanaf 1 april 2007 gewijzigd in Kranendonk & Hupkes. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

De tenaamstelling van het nieuwe advocatenkantoor van mr. V.W.J.M. Kuit is vanaf 1 mei 2007 als volgt: Advocatenkantoor Zeeburgerdijk, Zeeburgerdijk 116-118, 1094 AJ Amsterdam. Tel. (020) 362 31 99, fax (020) 665 66 11. E-mail: kuit@advocatenzeeburg.nl.

Mr. A.J. Quant is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Lieshout Advocaten in Amsterdam.

Mr. H.F.R. van Heemstra is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Leidsegracht 3 Advocaten in Amsterdam.

Mr. S.M. Bergin-Akse is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij ING Groep in Amsterdam.

Mr. J.P. van Eckoldt is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Wiersma Van Campen Vos in Amsterdam.

Mr. A.C. Vossen is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Clifford Chance in Amsterdam.

Mr. A. Breekland is vanaf 7 mei 2007 werkzaam bij Clifford Chance in Amsterdam.

Mr. M.J. Reijt is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Van Diepen Van der Kroef in Amsterdam.

Mr. P.C. Tuinenburg is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Abma Schreurs Advocaten in Amsterdam.

Het nieuwe adres van advocatenkantoor Legal Issues is per 15 mei 2007 als volgt: Graaf Willemlaan 11, 1181 EE Amstelveen. Overige gegevens blijven ongewijzigd.

Mr. M.R.P. Baldew is vanaf 21 mei 2007 werkzaam bij Hanotiau & Van den Berg Advocaten in Brussel, België.

Mr. M.S.J. Steenhuis is vanaf 1 juni 2007 werkzaam bij Rosina Eising Advocaten in Amsterdam.

Mr. L.N. Phoelich is vanaf 1 mei 2007 werkzaam bij Allen & Overy in Amsterdam.

Inschrijfformulier cursus

‘Avoiding pitfalls in legal English’

op donderdag 6 september 2007 van 9.30 tot 16.30 uur

Met dit formulier kunt u zich opgeven voor de hierboven genoemde cursus die de Stichting Opleiding Advocaten organiseert. De cursus wordt gegeven in het gebouw van het Bureau van de Orde, Tesselschadestraat 4-12 te Amsterdam en levert u 5 punten op in het kader van de Permanente Opleiding. Indien u advocaat-stagiaire bent kunt u de punten gebruiken in het kader van de Opleidingsmaatregel 2006. Er is plaats voor maximaal 36 deelnemers.

Deze cursus is bedoeld voor advocaten die in de dagelijkse praktijk met geschreven en gesproken Engels te maken krijgen. Tijdens de cursus worden de valkuilen voor het voetlicht gebracht waar met name Nederlandstalige advocaten in kunnen vallen. Aan de hand van voorbeelden en oefeningen worden een aantal veel voorkomende formuleringen behandeld. De cursisten krijgen praktisch lesmateriaal ter beschikking waar zij later op kunnen terugrijpen.

Docent: Sabine Haenen MA BBA, beëdigd vertaler gespecialiseerd in juridische vertalingen tussen Nederlands, Engels, Amerikaans Engels, Italiaans en Duits

U wordt vriendelijk verzocht het inschrijfformulier uiterlijk 2 weken voor aanvang van de cursus te sturen naar het Bureau van de Orde van Advocaten, Tesselschadestraat 4-12, 1054 ET Amsterdam, fax (020) 589 60 01.

De cursusprijs bedraagt € 70,- (exclusief lunch). Het cursusgeld dient te worden overgemaakt naar rekeningnummer 54.76.82.506 bij de ABN AMRO t.n.v. Stichting Opleiding Advocaten Amsterdam, o.v.v. de cursusnaam en naam deelnemer. Er is geen annuleringsregeling, wel is het mogelijk een vervanger te sturen.

Naam : _____
 Op welk rechtsgebied bent u werkzaam : _____
 Kantoor : _____
 Adres : _____
 Postcode/woonplaats : _____

Als ik nog een jonge advocaat met ambitie en capaciteiten zou zijn, dan zou ik zeker bij een groot kantoor in de Randstad werken, en bepaald niet bij twee oudere advocaten in de provincie.

Aan een vijftiger, wiens targets alweer verhoogd zijn en wiens agenda geterroriseerd wordt door de jongste compagnon, hoeven wij niet uit te leggen hoe prettig het is met enkele leeftijdgenoten ervaring en kwaliteiten te benutten in een solide arbeidsrechtpraktijk in het midden van het land.

Bel Gijsbrecht van Amstel of Arent Wesselman van Helmond 030 65 65 199
gvavanamstel@dvocaten.nl of awhvvanamstel@dvocaten.nl

Full-Service Juridisch Vertaalbureau

- **Ervaren juridische en financiële vertalers;**
- **Wij spelen snel in op uw vertaalbehoefte;**
- **Kwaliteit in en uit alle talen;**
- **U bepaalt de levertijd;**
- **JMS hanteert vaste woordtarieven, zonder toeslagen.**

JMS Textservice specialiseert zich al sinds 1997 in juridische en financiële vertalingen. Wij besteden maximale zorg aan uw vertaalopdrachten, die wij altijd binnen uw tijdspanne leveren. JMS Textservice kan u in feite op elk moment van de dag helpen. Optimale service dus, met een spijkerharde garantie: afspraak is afspraak.

Wij sturen u op verzoek graag een overzicht van onze diensten en tarieven.

Uw deadline, onze zorg!

administratie- en advieskantoor TRENCO

kantoor:

Van Nijenrodeweg 887
1081 BH AMSTERDAM
Tel.: 020 - 6758765
Fax: 020 - 3790244

Uitsluitend ten behoeve van:

ZELFSTANDIG GEVESTIGDE
ADVOCATEN
en KANTOORKOSTENCOMBINATIES

verzorgen wij:

- Boekhoudingen, financiële administraties
- Jaarstukken, ondernemersplannen
- Belastingzaken, fiscale adviezen
- Beheer van gezamenlijke praktijkkostenrekeningen

Vraag vrijblijvend om inlichtingen:

Telefoon: (020) 675 87 65
E-mail: info@trenco.nl

Drs. Odile HUITEMA - FAURE

Beëdigd vertaalster NED → FRANS

Juridisch / Notarieel

Economisch / Financieel

P.L. Takstraat 20, 1073 KL Amsterdam

☎ (020) 670 68 45
Fax (020) 675 62 62

e-mail: huitema.faure@gmail.com
(na telefonisch overleg)

Toonaangevend in juridische post

FCANZ/000

Voor zekerheid inzake uw juridische post kiest u voor Falk Courier. Falk Courier bezorgt al uw poststukken voor collega-advocaten, rechtbanken, gerechtsdeurwaarders en aanverwante instanties. In de praktijk 50 tot 70% van uw dagelijkse post. *Falk Courier biedt u de volgende voordelen:*

1. Stipte en tijdige bezorging van uw post.
2. Tarieven lager dan bij TPG Post.
3. Onmiddellijke en prompte beantwoording van vragen of eventuele klachten.
4. Automatische verzekering van al uw post tot een waarde van 4.537,80 Euro per poststuk.
5. Geen entreekosten en geen enkele meegaveverplichting.
6. Geen extra kosten voor per expresse- en aangetekende stukken.
7. Strikt vertrouwelijke behandeling van uw poststukken.
8. ISO 9001:2000 gecertificeerd.

Bel ons nu voor het uitgebreide informatiepakket:

T (030) 699 13 88
F (030) 699 13 68
E info@falkcourier.nl
I www.falkcourier.nl

FALKCOURIER

VOX ET
LINGUA

Telefoon 020 - 625 71 83
Fax 020 - 623 85 61
E-mail vox@euronet.nl
Mobiel 06 - 2000 4823

Tuinstraat 155, 1015 PB Amsterdam

...spreekt ook úw taal.

Vertalingen (beëdigd)

VOX ET LINGUA |

vertaalbureau

ALLE TALEN bv

vertaalt en tolkt naar en uit alle werelddtalen!

- ▶ alle talen door native speakers
- ▶ alle vakgebieden door specialisten (zoals juridisch, economisch, notarieel, e-commerce, technisch, informatie- en communicatietechnologie)
- ▶ spoed- en beëdigde opdrachten
- ▶ tolken op locatie

Afrikaans Albanees Arabisch Armeens Azeri
Bengaals Bosnisch Bulgaars Chinees Dari Deens
Duits Engels Ests Farsi Fins Frans Georgisch Grieks
Hebreeuws (Ivriet) Hindi Hongaars Indonesisch
Italiaans Japans Koerdisch Koreaans Kroatisch Lets
Litouws Moldavisch Nederlands Noors Oekraïens
Perzisch Pools Portugees Roemeens Russisch Servisch
Singhalees Sloveens Slowaaks Somalisch Spaans
Thai Tsjechisch Turks Urdu Vietnamees IJslands
Zweeds en andere talen...

vertalingen tolken taaltrainingen

Harmoniehof 41 1071 td Amsterdam
telefoon +31 (0)20 670 10 40
fax +31 (0)20 670 10 41
e-mail hedtaal@xs4all.nl
internet alletalen.com

HAMER

ADVOCATEN

**Keizersgracht 563
1017 DR Amsterdam
www.hamer-advocaten.nl**

Heeft binnenkort ruimte voor 1 of 2 zelfstandig
werkende advocaten, deelname op kostenbasis.

Informeel sfeer, aantrekkelijke locatie en
goede kantooruitrusting aanwezig.

Inlichtingen bij mr L.D.H. Hamer,
tel. (020) 670 73 73 of
e-mail: l.hamer@hamer-advocaten.nl

COLOFON

Het Amsterdams Balie Bulletin is een uitgave
van de Amsterdamse Orde van Advocaten en
verschijnt vier keer per jaar.
Jaargang 26, nummer 2, juni 2007

Redactie

Aike Kamphuis (hoofdredacteur), Frauke
van der Beek, Loes Hendriks, Yna Heslinga,
Edith Molemans, Anita Nijboer, Job Nijssen,
Maria Pereira, Davida van Praag, Adrie van
de Streek en Pepijn van Zaal

Redactie-adres

Amsterdams Balie Bulletin
T.a.v. mr. A. Kamphuis, Postbus 75999,
1070 AZ Amsterdam
e-mail: a.kamphuis@lexence.com
Postbankrekening 7609075
t.n.v. Raad van Toezicht Amsterdam

Adreswijzigingen

Bureau van de Amsterdamse Orde van
Advocaten, Tesselschadestraat 4-12,
1054 ET Amsterdam

Correspondentie-adres Jonge Balie

Jonge Balie Amsterdam
t.a.v. Daan van Remmen
Postbus 75840
1070 AV AMSTERDAM
Jonge Balie website: www.jongebalie.nl

Het Amsterdams Balie Bulletin wordt kosteloos
toegezonden aan alle leden van de balie in het
Arrondissement Amsterdam.
Extra abonnementen à € 50,- per jaar kunnen
worden opgegeven bij het redactiesecretariaat.

Vormgeving en dtp

Seashore Media, Katwijk ZH
(www.seashore.nl)

Fotografie achtergrondfoto's

Joris van Bennekom, Amsterdam

Druk en afwerking

Drukkerij Jubels bv, Amsterdam

Oplage

4275 exemplaren

Adverteren in het ABB?

Neem dan contact op met de advertentie-
afdeling van het ABB via (020) 589 60 19
of kijk op www.baliebulletin.nl > adverteren

Jubels